

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

PAPIRNICE VEVČE

PAPIRNICE KOLIČEVO

Izteklo se je leto 1976

VEVČE, DECEMBER — Naša družba je na koncu leta 1976 lahko zadovoljna — ne brez razloga ob vsem kar je dosegla. Malo je dežel, ki bi se lahko ponašale s toliko enakopravnostjo vseh narodov in narodnosti. Ideja o enakopravnosti je rojena že med NOB.

Neposredno upravljanje in razpolaganje z dohodkom v združenem delu ustvarja materialno osnovo za enakopravnost. Uresničeno je načelo, da republike in pokrajine same urejajo svoje notranje odnose in odločajo o skupnih zadevah in interesih federacije. S tem je potrjena pravilnost narodnostne politike.

Uvedba delegatskega principa na vseh področjih družbenega odločanja ima velik pomen. Družbena vprašanja rešujejo delovni ljudje — delavski razred. V delegacijah sodeluje okoli 2 milijona članov, od katerih je dobra polovica iz neposredne proizvodnje.

Združeno delo je bilo precej časa samo teorijska stopnja. Z Zakonom o združenem delu je postalo stvarnost.

Združene papirnice Ljubljana so dobile novo ime: Slovenska papir — Papirnica Vevče. Prav tako tudi ostale slovenske tovarne. S tem so povezane mnoge spremembe, ki kažejo na lepšo samoupravno in gospodarsko bodočnost.

Kaj bo prinesla nova organiziranost Papirnice Vevče? Pričela bo s 1. januarjem 1977. Ustanovljene so tri temeljne organizacije združenega dela in štiri delovne skupnosti. Ne dvomimo in tudi čas bo pokazal, da bo upravljanje v imenu delavcev preraslo v upravljanje delavcev samih. Seveda pa moramo to čutiti ne samo na družbenopolitičnem področju, ampak nas bodo prepričali tudi ekonomski rezultati.

Zadnji mesec letošnjega leta že poskusno obratuje naša doslej največja investicija — V. PS. Tudi organizacija proizvodnje se bo s tem temeljito spremenila. Pričakujemo več in boljše.

In mi v novem letu? Želimo si srečo. To pa je tudi v sožitju in medsebojnem spoštovanju. Roko na srce, tega je prav malo med nami, vsaj bilo, morda bo za naprej bolje. Želimo sodelavcem samo dobro. Le v dobrem vzdušju bo delo potekalo gladko in spontano. Uspehi sodelavca naj bodo tudi naši uspehi.

Sezimo si v roke ob nastopu leta 1977!

Urednik

Srečno 1977 vsem članom kolektivov Papirnice Količevo in Papirnice Vevče ter vsem našim bralcem!

Od velike stavke vevških delavcev je minilo 40 let

VEVČE, DECEMBER — Pred dnevi smo se spominjali velike stavke vevških papirničarjev, ki je v najhujših letih med obema svetovnima vojnima trajala domala 3 mesece, od 14. 12. 1936 do 8. marca 1937.

To obdobje je bilo vrhunec enakih bojev med kapitalističnimi delodajalci, paktiranci s fašizmom in drugimi reakcionarnimi silami na eni strani in proletarskimi vevškimi delavci na drugi strani.

Že ob prvih letih obstoja vevške papirnice pred več kot 130 leti je začel v tovarni in kraju nastajati proletarijat. Sicer ga takrat še ni bilo možno primerjati s proletariatom zahodnih, industrijsko za tiste čase že razvitih dežel. Nemiri 1848. leta na Dunaju so odjeknili tudi na Slovenskem. Liberalne meščane so podprli tudi delavci. Pojavili so se organizirani nastopi delavskega razreda, ki je terjal svoje pravice, da bi se rešil težkega materialnega in socialnega položaja.

Omeniti je treba, da se je vzporedno s socialnim prebujenjem začelo tudi nacionalno prebujenje. Začeli so se idejni in organizirani odpori proti nemštvu in nemškutarjem, ki so v glavnem pripadali buržoaziji in kapitalističnemu delu oblastnikov.

Položaj industrijskega delavstva je bil v tej začetni dobi kopičenja kapitala zelo težaven. Slabi delovni pogoji, 12 do 16-urni delavnik, nizke mezde, ceneje plačana ženska in celo otroška delovna sila, skrajno slabe stanovanjske razmere, so imele za posledico alkoholizem, jetiko in druge bolezni, od česar je izvirala mnogo prezgodnja umrljivost in razkroj družinskega življenja. Stanje vevškega delavca pa je bilo tedaj le malo boljše od splošnega in še to po zaslugi ustanovitelj Papirnice Vevče, Fidelisa Terpinca, ki je pač znal ublažiti nesoglasja med delavstvom in kapitalizmom.

Pritisk nemškega kapitala na Slovenskem ni odnehal. Njegov osvajaški poseg je čutila tudi Terpinčeva družba. Leta 1870 jo je zasenčila družba s sedežem v Grazu. Nemško liberalno meščanstvo je začelo brezobzirno pritiskati na delavski razred. V devetdesetih letih je bilo dovoljeno organiziranje socialdemokratov. S tem je naraščalo množično delavsko gibanje. Pojavil se je naval političnega katolicizma, ki je bil uperjen proti liberalizmu in socialni demokraciji.

Na prelomu stoletja so se iz leta v leto zaostrovala politična nasprotja, z njimi pa se je stopnjeval pritisk na delovne množice. Nevzdržne razmere, materialne in socialne, odpusti delavcev in aretacije so privrele do prve stavke 17. maja leta 1900. 780 delavcev je pred tovarno postavilo stražo in se razšlo. Dve stotnji vojakov in 15 orožnikov je stražilo tovarno. Po 26 dneh so se delavci vrnili na delo. Dosegli so delno zvišanje mezd, dobili dovoljenje, da se organizirajo in dobijo svoje zaupnike. Prav tako se je delovni čas skrajšal na 10 ur.

V začetku XX. stoletja se je začela pojavljati vedno večja moč klerikalizma. Časopis Rdeči prapor je pisal, kako narašča fanatizem in kako pridigajo o sovražstvu do socialnih demokratov.

Narašča draginja, znižujejo se mezde, razmere so neznosne. Izbruhne druga stavka, ki je trajala od 23. julija do 5. oktobra 1908. leta v Medvodah in Goričanah. Vevški delavci so začeli stavkati njim v pomoč. Razlogi za ta štrajk niso bili politični ali narodni. Lakota je prignala delavstvo v štrajk, piše časopis Naša moč. Žal pa so bile posamezne politične stranke premalo solidarne med seboj, tako da si pri skupnem interesu niso pomagale in čestokrat tudi nasprotovale, oblast pa je pošiljala orožnike.

Po tej stavki so se nasprotja med delavci in tovarno delno pomirila, toda ne za dolgo.

Mesec za mesecem leta 1912 so v papirnici krožile novice o odpustu delavcev, zlasti starejših, češ da po 30. letu starosti niso več sposobni za delo. Ukrep vodstva tovarne so bili kmalu očitni. Tovarna je bila spet polna orožnikov. Izbruhnila je tretja stavka, ki je trajala od 11. 10. 1912 do 17. 2. 1913. Socialnih demokratov je bilo v papirnici le malo, vendar so imeli predstavnika v strokovnem odboru. Ponovno je šlo za regulacijo plač, za starostno preskrbo, za znižanje previsokih akordnih postavk in podobno. Na obeh straneh je vladala nepopustljivost.

Prva svetovna vojna je splošni položaj papirničarjev na Vevčah le poslabšala in tudi v novi državi SHS ni bilo sprememb na bolje, čeprav so delavci to pričakovali. Nadaljevali so se strankarski boji. Poizkus organiziranja socialdemokratske organizacije januarja 1919 ni uspel. Mlada država SHS je bila buržoazna tvorba, zato se ni dosti brigala za koristi delavskih množic, ampak je varovala svoj razred. Vladajoči razred je v povojnem gospodarstvu še povečal izkoriščanje delavstva. Vevški papirničarji so se odločili za organiziran nastop. Izborili so si prvo kolektivno pogodbo, ki je prinesla precej izboljšanj za delavce in so njene določbe trajale vse do leta 1928, ko jo je podjetje odpovedalo. V te dogodke je poseglo tudi revolucionarno gibanje železničarjev, ko je v Zalogu nastalo jedro delavskega gibanja. Vsi, ki so bili za socialistično preobrazbo družbe, so se začeli zbirati okoli organizacije Komunistične partije Jugoslavije. Težišče revolucionarnega delavskega gibanja se je preneslo v papirnico.

S spremembo lastništva podjetja so se delavske razmere delno izboljšale, vendar ne toliko, da ne bi bile upravičene nove zahteve delavcev. Odkrito je začela nastopati Komunistična partija Jugoslavije, pobudnik nove, bolj energične smeri v delavskem gibanju, z Obznano pa se je moral delavski razred umakniti v ilegalo, ki je tako delovala vse do okupacije.

Med letom 1920 do razpada stare Jugoslavije so politični in strankarski boji kaj negativno vplivali na socialni položaj delavstva. Novi delovni red ob koncu leta 1925 je do kraja ponižal delovnega človeka. Na zahtevo delavcev so sledile redukcije, napovedovali pa so še nove odpustitve delavcev, začel se je boj za novo kolektivno pogodbo.

V tem času so se zvrstila mnoga politična dogajanja. Vsa med-

sebojna trenja meščanskih strank so se morala umakniti kraljevi (šestojanuarski) diktaturi, za katero se je pod na videz nerazrednim »jugoslovanstvom« skrivala težnja velesrbske buržoazije po nadvladi. Mnogo komunistov iz vseh pokrajin države so zaprli. Številne partijske organizacije so odmrle. Vodstvo se je moralo umakniti izven meja. Ena od partijskih organizacij, ki se je obdržala iz obdobja pred diktaturo, je živela v Polju. Delovala je v posvetnih organizacijah Svobod. Usmerjala je delovanje in vnašala med člane svoj vpliv na vseh področjih. Povečana je bila dejavnost za zbiranje delovnih množic. Te niso mogle sprejeti nauka o harmoniji med delom in kapitalom. Začel se je pravi razredni boj. Enotnost v papirnici se je večala zlasti z letom 1934. Ta je bila potrebna za enoten nastop. Zaradi povečane gospodarske krize se je stopnjevala brezposelnost. Odpuščenim delavcem v papirnici so se pridružili tudi iz raznih drugih ljubljanskih podjetij. V takih razmerah je imela ilegalna komunistična partija priložnost za politični nastop med delavci, ki jih je pomanjkanje združilo ne glede na njihovo politično prepričanje. V Polju je tedaj deloval rajonski komite KP, odkoder sta delavcem dajala navodila Ivan Maček in Boris Kidrič. Odslej so pri politvah obratnih zaupnikov vsi vevški delavci, organizirani kjerkoli in neorganizirani, postavljali enotno listo. Prav tako tudi na Količevem.

Čas, preden je izbruhnila največja stavka vevških papirničarjev, ki je trajala od 14. 12. 1936 do 8. 3. 1937, je bil politično zelo razgiban. Protislovja kapitalističnega sveta so nekatere dežele gnale v fašizem, ki je razvnel protikomunistično gonjo. Fašizem je bil na pohodu in oboroževal Nemčijo in Italijo, izzval državljansko vojno v Španiji in tudi Stojadinovičeva jugoslovanska vlada se je nagibala k osi Rim—Berlin. Razredno delavsko gibanje se je še bolj zaostriло, k socialnim problemom delavstva se je pridružila še idejnost.

Prvega septembra 1936 je Papirnica odpovedala kolektivno pogodbo s trimesečnim odpovednim rokom, hkrati pa odredila delavstvu znižanje mezd za 22 %. Delavci so sklicali zbor in sklenili »braniti svoj košček kruha do zadnjega«. Niso mogli priti na tolikšne žrtve, hkrati pa so hoteli imeti urejeno službeno razmerje s kolektivno pogodbo, prav tako pa tudi mezdno. Uprava podjetja ni pristala na predloge. Nastalo je brezpogodbeno stanje. V tem času so vrgli na cesto 79 delavcev in delavk brez najmanjše rente. Napeto stanje med delavstvom od tedaj ni več popustilo, uprava pa je delavce čedalje bolj zapostavljala in fizično izrabljala.

Izbruhnila je protestna stavka. Namesto na delo, so delavci 14. 12. 1936 organizirano odšli pred tovarno. Izvolili so stavkovni odbor, sestavljen iz zastopnikov vseh delavskih organizacij, krščansko socialistične JSZ, socialno demokratske splošne delavske zveze, ki so jo vodili in usmerjali komunisti režimovske Zveze združenih delavcev. Pred-

(Nadaljevanje na 2. strani)

PAPIRNICA VEVČE

Gibanje proizvodnje v mesecu novembru 1976

	November 1976	φ I.—XI. 1976
Klasični papirji	102,9	92,6
Premazani papirji	99,4	106,0
Skupaj:	101,8	96,9
Lesovina	107,1	112,4
Tapete	103,7	124,0
Izvoz ton	162,5	180,4
Izvoz \$	120,0	122,5

Izkoriščenje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	November 1976	φ I.—XI. 1976	φ I. 1975
I. papirni stroj	86,1	90,4	89,9
II. papirni stroj	85,3	90,1	90,0
III. papirni stroj	84,9	87,1	86,3
IV. papirni stroj	84,9	88,4	90,1
Skupaj:	85,3	89,0	89,1
Premazni stroj	59,6	62,3	57,4
Izmet klasičnih papirjev %	14,30	14,01	11,36
Izmet premaz. papirjev %	15,52	20,04	18,93

Proizvodnja papirja je bila v mesecu novembru ne glede na manjše število obratnih dni zaradi državnih praznikov nadpovprečno visoka. V tem mesecu je pričel s poskusnim obratovanjem V. papirni stroj, ki je izdelal prvih 200 neto ton grafičnih papirjev. Na višino proizvodnje so ugodno vplivali tudi manjši zastoji na ostalih papirnih strojih, dočim je izmet ostal še vedno prekomerno visok. Proizvodni program je bil kot navadno sestavljen iz naših standardnih artiklov, prevladovali so univerzalni tiskarski papirji, ostanek pa so v glavnem obsegali bankpost, tapetni papirji, ciklostil ter kulerji.

Proizvodnja premazanih papirjev je bila glede na manjše število obratnih dni nizka, čeprav so bili zastoji in izmet podpovprečni. Izdelali smo daleč največ enostransko premazanih papirjev.

Lesovine smo kot običajno izdelali toliko, kot zahtevajo potrebe osnovne proizvodnje.

Proizvodnja tapet je bila nižja z ozirom na sezonsko manj ugoden čas za prodajo.

Sprejet je zakon o združenem delu

VEVČE, DECEMBER — Ustavljajna je bila polmesečna razprava o Osnutku zakona o združenem delu. Tesno je bila povezana z vsakodnevno samoupravno in splošno prakso. Lahko jo imenujemo politično bitko za dosledno obdelavo in uporabo ustavnih opredelitev v zakonu o združenem delu. To bi bile najvažnejše ocene javne razprave, ki so bile izrečene v skupščini Jugoslavije takrat, ko je bil definitiven tekst predloga dostavljen delegatom.

Najvažnejši zakon po Ustavi SFRJ je torej začel 26. novembra 1976. Marsikaj iz tega zakona je bilo že vtakano v samoupravno prakso združenega dela. Mnogoštevilne pripombe na osnutek pa so na podlagi izkušenj doživeli tudi spremembo.

Razprava ni bila zaprta samo v temeljnih organizacijah združenega dela, ampak so razpravljali tudi v krajevnih in drugih organizacijah in skupnostih. Posebno intenzivna je bila v tistih področjih, ki urejajo družbenoekonomске odnose delavcev v združenem delu, kakor tudi samoupravne organizacije delavcev. Skoraj ni bilo močno preštetih vseh pripomb na osnutek zakona, ocenjene pa so kar na deset tisoč. To nedvomno priča o velikem zanimanju vseh delovnih ljudi Jugoslavije za ta zakonski projekt.

V skupščini Jugoslavije so posebno omenili, da ni bilo pripomb o spremembah osnovne koncepcije zakona. To pomeni, da so idejno politične in ekonomske opredelitve zakona utemeljene, kar predstavlja veliko zadoščenje za avtorje zakona. Odločujoča je vloga delavcev v združenem delu in pravni temelji proizvodnih odnosov v naši samoupravni družbi. Zakon ugotavlja tudi temelje združevanja kot realno etapo na poti sodelovanja svobodnih proizvajalcev.

Zdi se, da je bistveno — to je omenil tudi predsednik komisije skupščine SFRJ za izdelavo zakona s področja združenega dela Roman Albreht — da je bil največji del pripomb sprejet v celoti ali vsaj delno. V 207 členih je prišlo do sprememb na podlagi pri-

pomb. To pomeni, da so bila mišljenja delovnih organizacij utemeljena in da se jih je upoštevalo. V tem je tudi spričevalo o kvaliteti javne razprave. Sigurno je, da se ne pomni take udeležbe ljudi in da bi njihove pripombe bile tako široke. Vse so vtelesene v končni tekst.

Zakon je torej stopil v veljavo. Računajo, da bo »prehod« na njegove odredbe trajal kar polni dve leti. Naravno je, da niso izključne možnosti sprememb in dopolnil zakona, prav tako pa tudi izboljšanj, ki so neizogibna v bogati samoupravni praksi.

Združeno delo je v začetku svojega organiziranja. V 670 členih zakona o združenem delu je urejeno vse, kar se je v tem trenutku moglo regulirati. To pa ne pomeni, da je to veliko delo definitivno zaključeno.

Z veliko večino smo se izrekli za. Ob glasovanju za samoprispevek II je bilo na voliščih posebno v dopolndanskih urah dokaj živahno. (Na sliki: volišče na Vevčah)

Od velike stavke vevških delavcev je minilo 40 let

(Nadaljevanje s 1. strani)

sednik stavkovnega odbora je bil komunist Polde Tomšič (umrl 1938), člani pa: Jože Mazovec, član KPJ od leta 1932, Jože Perčič, član KPJ od leta 1931, Ivan Pangeršič, krščanski socialist, Edward Rešek, krščanski socialist, Henrik Sotlar, krščanski socialist, Feliks Pogačnik in Jakob Kukovica, ki sta pa pozneje prešla v beli tabor.

Že takoj naslednji dan je delavstvo postavilo zahteve po osnovnih pravicah, uprava podjetja pa jih je odločno zavrnila.

Stavka je imela v okoliški in širši slovenski javnosti velik odmev. Večina prebivalstva je bila na strani delavstva. O stavki so poročali vsi tedanji vodilni slovenski časniki. Le odkriti nasprotniki delavstva, ki so bili seveda v veliki manjšini, so si upali zagovarjati stališča podjetja.

Prišlo je do velikih gmočnih težav, posebno okoli novoletnih praznikov in kasneje. Delavci so se preživljali s prihranki in pridelki, ki so jih dobili s svojih vrtov. To pa za številnejše družine ni več šlo. Misli je bilo treba na podporo stavkajočim. Na zborovanju 10. januarja 1937, ki ga je vodil Franc Rome, predsednik Splošne delavske zveze, je poročal tajnik tarifne komisije Edward Rešek (kršč. soc.). Orisal je položaj stavkajočih, opisal potek dogodkov po odpovedi kolektivne pogodbe in apeliral na pomoč prebivalstva. Na tem zborovanju so govorili tudi župan Keber (kler.), Ivan Pangeršič (kršč. soc.), Polde Tomšič (kom.), Jože Moškrič (kom.), Pepca Maček (kom.). Partija je pritegnila k delu vse svoje celice in simpatizerje po ljubljanskih tovarnah. Prihajala je tudi pomoč iz »neznanih« krajev. Velik je bil tudi odziv kmetov. Darovali so svoje pridelke in tudi živino iz hlevov. Mali trgovci in mesarji niso zaostajali.

Z različnimi zvijačnimi poizkusi si je uprava prizadevala razdvojiti stavkajoče. 22. februarja 1937 je bilo ponovno zborovanje, kjer so poleg nekaterih voditeljev organizacij govorili še: Franc Leskošek, Polde Tomšič in Jože Mazovec.

Ker uprava Združenih papirnic ni imela uspeha, je bila prisiljena na pogajanja, ki so se začela 26. februarja 1937. Delavci so si izborili ureditev mezd, pravico do 3-dnevnega plačanega dopusta na leto, razširili so premijski način dela, reduciranim, nad 60 let stari delavcem in delavkam so pri-

znali podporo v višini 5,40 do 13,40 din na dan, pri »holandcih«, kjer je nastal neposredni povod za stavko, so uredili delovna mesta, uprava se je odpovedala sankcijam zoper posamezne stavkajoče delavce in se obvezala, da zaradi stavke ne bo nikogar preganjala itd. 3. marca so vse strokovne organizacije kolektivno pogodbo podpisale. Določili so, da velja eno leto in se sama podaljša, če je 2 meseca pred iztekom roka ne odpovedo.

Dne 8. marca je delavstvo ponovno prišlo za delo v polnem obsegu. V Delavski pravici je tedaj pisalo, da gre delavstvo na delo z majhnim gmočnim uspehom, toda moralno močno in zavestno.

Ta velika staka, katere 40-letnico slavimo, je torej trajala štiriinosemdeset dni. Neznosne razmere, v katere je vevške papirničarje in njihove družine pahnila izkoriščevalska družba, so mi-

nile. Komunistična partija, ki je v glavnem vodila ta boj z razrednimi sovražniki, je povezala večino vevškega delavstva in nič več delovala v ilegali.

Enotno izvedena stavka je prispevala k politični preobrazbi vsega območja, koder je prebival vevški papirničar. Komunisti so postajali vse bolj vodilna politična sila.

Ce velja Engelsova trditev, da so stavke vojna šola za delavce, kjer se pripravljajo za veliki boj, potem to za veliko vevško stavko 1936—1937 popolnoma drži. V tem kolektivu je bil izvir aktivistov in borcev v NOV. Voditelji stavke, številni papirničarji, komunisti in krščanski socialisti so dali življenje za narodnoosvobodilno in razredno revolucijo, preživeli pa so povedli prerojeno ljudstvo v lepšo družbeno skupnost.

S. R. Vir: M. K.:
Vevški papirničarji

Rečanke so obiskale Vevče

VEVČE, DECEMBER — Dne 14. 11. 1976 so nas obiskale predstavnice aktiva ZB in drugih družbenopolitičnih organizacij Krajevnega skupnosti Pečine iz Reke.

Krajevna skupnost Vevče — Zg. Kašelj je že nekaj let pobratena s Krajevnim skupnostjo Pečine, zato se ti dve krajevni skupnosti srečujeta vsako leto z namenom, da se pogovorijo o njunem delu in delu ostalih družbenopolitičnih

organizacij. Njihov namen je bil tudi v tem, da obiščejo nekatere kraje Gorenjske, ki so znani iz zgodovine NOB, kot na primer Begunje — Draga. Poleg tega so si želele predstavnice aktiva žensk ogledati še Urh.

Njihov obisk smo toplo sprejeli, saj vemo, da so naši dolgoletni stiki zelo koristni in plodni. Po sprejemu in skromni zakuski smo se odpeljali z njimi na ogled Ur-

Pred spomenikom na Urhu

ha. Vsi udeleženci so z zanimanjem spremljali kratko razlago o pomenu Urha v času NOB. Kratko razlago jim je podal predsednik krajevnega skupnosti tov. Drago Černe. Nato so si z zanimanjem ogledali muzej in ostale zanimivosti. Kljub slabemu in deževnemu vremenu so si ogledale tudi spomenik, zglasno lipo in mučilnico v nekdanji mežnariji. Med ogledom so imeli obiskovalci malo težav, ker so prostori za ogled neustrezno razsvetljeni. Spraševali so tudi po knjigi o zgodovini Urha v času NOB in o drugih spominkih, ki bi jih radi kupili.

Vsekakor bi bilo potrebno muzeju na Urhu posvetiti večjo pozornost, saj predstavlja veliko pričo dogodkov med NOB v tem delu ljubljanskih občin, predvsem v občini Moste-Polje.

Ciril Zupančič

**Dopisujte
v svoj
časopis!**

»Človek, delo, kultura« na Vevčah

VEVČE, DECEMBER — V četrtek, 25. XI. 1976 je bila na Vevčah razširjena seja Komiteja občinske konference ZKS. Seja je bila v okviru tedna komunista v naši občini. Tej seji v Kulturnem domu so prisostvovali: tov. Hafner, tov. Vižintin, podpredsednik skupščine SR Slovenije Beno Zupančič ter nekateri politični delavci naše občine. Uvodne misli je podal tov. Vižintin. Sledila je razprava na katero so se prijavili številni diskutanti. Vsi so opozarjali na probleme, ki ovirajo hitrejši razvoj kulture, ki naj bi bila delavcu čimbolj dostopna.

Ne smemo pozabiti predelov, kamor še ni posegla kultura. Ravno v tem primeru pa lahko največ naredijo amaterske družine in šolska kulturna društva.

Poudarjeno je bilo tudi, da brez ustreznih materialnih sredstev, tudi kulture ne bo. Obenem pa naj se kulturo postavi na močnejšo idejno in samoupravno osnovo. Tov. Zupančič je svoja vprašanja razčlenil v tri dele, ki so bila opažena v delovnih organizacijah širom Slovenije. V pr-

vem primeru gre za organizacije združenega dela, ki plačujejo poklicne kulturne ustvarjalce. Oni naj bi približali kulturo svojim delavcem. Te organizacije pomagajo tudi kulturnim institucijam iz gmočnih problemov. V teh delovnih organizacijah še vedno velja miselnost, da je kultura tisto, kar nastopa zunaj delovne organizacije. Taka zavest je zgodovinsko pogojena. V nekaterih okoljih namreč še vedno velja prepričanje, da z lastnimi kadri ni mogoče organizirati kulturnega življenja.

V drugem primeru gre za delovne organizacije, ki pri širjenju kulturnih dobrin ostajajo le v svojih okvirih in možnostih. V takšnih delovnih organizacijah se pri širjenju kulture opirajo le na lastne dosežke s področja glasbenega, literarnega in likovnega ustvarjanja.

V tretjem primeru pa gre za delovne organizacije, ki ne razvijajo nobene kulture. Očitno so te pozabile na ustavo in dokumente ZK. V teh sredinah je močno pri-

Ob zaključni seji in proslavi tedna komunista na Vevčah je program popestril tudi Papirniški pihalni orkester

sotna tehnokratska miselnost, da se človek ukvarja s kulturo le »popoldne«. Temeljni nosilci kulturnega snovanja bi morali biti delovni ljudje in občani sami, kajti le tako bomo lahko govorili o podružbljeni kulturni dejavnosti.

Sledil je krajši premor z debato v skupinah. V drugem delu pa smo se zopet vsi preselili v dvorano, kjer je pihalni orkester z

Vevč pričel drugi del proslave »Človek, delo, kultura«.

Za popestritev programa so poskrbeli še Ladko Korošec, Marjan Benedičič, folklorna skupina in mešani pevski zbor iz Most.

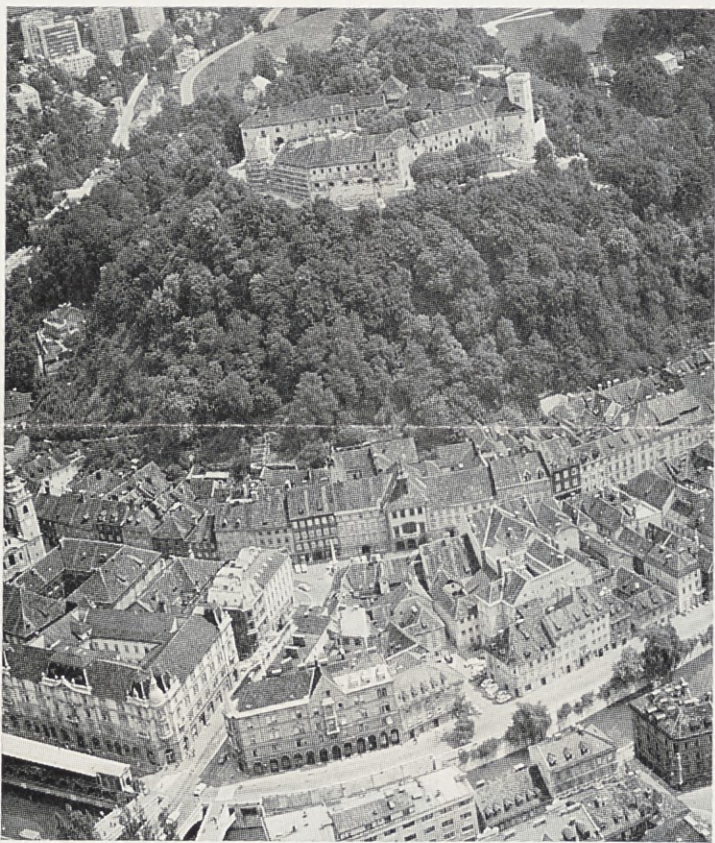
Program je bil zelo dobro pripravljen na visoki kulturni stopnji, samo na žalost smo zopet opazili, da je bilo več prisotnih v prvem delu kot pa pri izvajanju kulturnega programa. **V. V.**

Prenehalo bo obstajati Poslovno združenje Slovenske papirne industrije

VEVČE, DECEMBER — S tem, da je bila ustanovljena SOZD »Slovenija papir« bo prenehalo delovati Poslovno združenje slovenske papirne industrije Ljubljana, prav tako pa tudi njegova TOZD Papirles. Delo in pristojnosti, ki jih je imela TOZD Papirles, bo nadaljevala delovna skupnost skupnih služb pri SOZD »Slovenija papir«.

Poslovno združenje slovenske papirne industrije Ljubljana bo prenehalo s poslovanjem 31. decembra 1976, prav tako pa tudi TOZD »Papirles«. DS Papirnice Vevče je sprejel na svoji 4. redni seji sklep, da ahalogno preneha tudi članstvo naše delovne organizacije v tem združenju.

Imovina združenja oz. TOZD bo po njihovem prenehanju razdeljena s samoupravnimi sporazumi kot je določeno v pogodbi o poslovnem združenju z dne 31. januarja 1973.

Tokrat objavljamo razglednico Ljubljane. S preudarkom smo se odločili zanjo: prav v sredi je ljubljanski Magistrat, staro popularno ime za ljubljansko mestno hišo, sedež Skupščine mesta Ljubljane, kjer ima že skoraj tri tedne svojo pisarno novoizvoljeni predsednik Izvršnega sveta Skupščine mesta — do tedaj dolgoletni generalni direktor Papirnice Vevče — tovariš Albin Vengust. In prav to razglednico smo izbrali za novoletno voščilnico, s katero želimo tovarišu Vengustu srečno in uspešno novo leto 1977 in sploh veliko uspehov na novem delovnem mestu...

Občani ljubljanskih občin želijo, da bi v svojem mandatnem obdobju prispeval k razrešitvi vseh starih ljubljanskih problemov, pa še tistih, ki se pojavljajo sproti, takorekoč neplanirano, pravzaprav pa, da takih posebnih problemov sploh ne bi več bilo...

Kaže, da je mimo nevarnost, da se Grad zruši prav na Magistrat, saj že naša slika kaže, da se je tam letos že nekaj dogajalo; obnovo Gradu bo torej treba pripeljati k srečnemu koncu in ga predati v roke pravim uporabnikom in na voljo vsem Ljubljančanom in številnim obiskovalcem od drugod. (Za slednje bo moralo mesto najti kaj več prenočišč, to je lokacijo za kak nov hotel — pa ne prav na gradu). Kar naprej od mestne hiše se nadaljuje stara Ljubljana, ki jo bo treba obnoviti in oživetiti. Na drugi strani pa je že zdaj najbolj živa točka mesta — tržnica — in želja s tem v zvezi je le, da bi bila vselej dobro založena, cene na njej pa bi ostale na vajetih...

Tako bi lahko tovarišu Vengustu naštevati še in še, lahko bi omenili sleherno ulico in željo v zvezi z njo. Pa bo kar dovolj, če vztrajamo na uresničitvi srednjeročnega plana Ljubljane in imeli bomo boljše vpadnice, obvoznice, (morda tudi manj onesnaženo ozračje), več šol in vrtcev, 15000 ali več novih stanovanj, več trgovin, bolj rentabilno industrijo, več toplarn, Dom tiska in Kulturni center Ivana Cankarja in večje gospodarsko razstavišče. Morda celo umetni led na drsališču v Zalogu, tribune na Centralnem stadionu in še lepši živalski vrt... In boljši mestni promet in več telefonskih priključkov... Več dijaških in študentskih domov... Vemo, da se bo z vsem tem ubadal tovariš Vengust in da bo pač treba vse to postoriti. Morda še pride kdaj med vevške papirničarje in ugotovi, da je potrebna tudi hitra cesta Moste—Vevče?

Na novo delovno dolžnost

VEVČE, DECEMBER — Doma la 15 let je tovariš Albin Vengust opravljal dolžnosti generalnega direktorja Papirnice Vevče. Ob koncu tega leta odhaja na novo delovno dolžnost, ko sprejema funkcijo predsednika Izvršnega sveta Skupščine mesta Ljubljane.

Rodil se je 22. februarja 1921 v Duplici pri Kamniku. Od osnovne šole preko strokovne izobrazbe kovinarja, dopolnilnega izobraževanja o organizaciji dela in več vrst funkcionalnega izobraževanja je dosegel priznanja fakultetne izobrazbe. Že leta 1941 je

stopil v slavno Kamniško četo in med NOB postal major JLA, nato pa bil aktiven v organih za notranje zadeve. Od leta 1958 je bil direktor Telekomunikacij, 1. 10. 1962 pa je postal direktor Papirnice Vevče.

Ne samo strokovno delo, tudi družbenopolitično področje v tovarni in občini je bilo torišče njegovega delovanja. Bil je predsednik ali najožji sodelavec raznih družbenopolitičnih skupnosti, predsednik gorske reševalne službe in svetovalec ob reševanju mnogih družbenopolitičnih in gospodarskih problemov. Bil je mnogokrat odlikovan in je nosilec partizanske spomenice.

Ob njegovem nastopu v Papirnici Vevče, ne moremo govoriti o posebni razvitosti tovarne. Njegova iniciativnost, čas in pomoč sodelavcev in družbe so prispevali toliko, da je tovarna danes na taki višini, da ne dela sramote slovenski industriji, zlasti pa ne papirni. V času njegovega vodenja je bil od večjih investicij zgrajen obrat za premazovanje papirja, obrat za izdelavo zidnih tapet, nova toplarna in največja investicija V. papirni stroj. Vsaka posebej je predstavljala več milijardno vrednost. Nič manjši ni bil napredek družbenega standarda in skrb za delovnega človeka. Razen tistih drobnih stvari, za katere mislimo, da pridejo kar same od sebe, je bila zgrajena koča na Veliki planini, adaptiran počitniški dom v Novigradu, povečano letno kopališče in zgrajen Športni park, adaptiran kulturni dom, obrat družbene prehrane in drugo.

Čeprav bi tovariš Vengust po naših predpisih, glede na udeležbo v NOB in zadostno število službenih let, lahko odšel v zares zasluženi pokoj, je mnenja, da človek mora delati vsaj do 60. leta starosti. Na delovnem področju je dosegel doslej vse, kar si je zadal. Lahko trdimo, z uspehom.

Ko odhaja na novo, odgovorno delovno mesto, mu želimo, da bi tudi tu šlo vse bolj ali manj gladko. Za vse storjeno v Papirnici Vevče se iskreno zahvaljujemo, obenem pa čestitamo k visoki in častni funkciji.

Albin Vengust

Jubilanti v papirnici Količevo

KOLIČEVO, NOVEMBER — Čeprav so vsi tovarniški oddelki 26. novembra redno obratovali, se je na proslavi, ki je bila tega dne v sortirni dvorani, zbra-

lo kar lepo število članov našega delovnega kolektiva. Prvoten namen proslave, ki naj bi bil počastitev tedna Komunističnega, smo združili še s počastitvijo

praznika republike in z obdaritvijo članov delovne skupnosti, ki letos praznujejo 20 oziroma 30 delovnih let v Papirnici Količevo.

Obiskovalci proslave so lepo pozdravili govor sekretarja osnovne organizacije ZK, tov. Cerarja, govor direktorja tovarne in recitacije, ki jih je predstavila Marija Potokar, še zlasti navdušeni pa so bili nad petjem moškega pevskega zbora gasilcev Rudolf Božič iz Radomelj, ki je poslušalce razveselil s tremi pesmimi.

Ob koncu proslave sta tov. direktor — Miro Varšek — in predsednik DS — Janez Pleško — čestitala osemnajstim jubilarantom in jim podelila nagrade oziroma priznanja za njihovo dolgoletno delo. Imena objavljamo in jim ob tej priliki še enkrat čestitamo:

30 let so v podjetju zaposleni:

Homar Alojz, Majdič Severina, Gorjanc Karol, Stupica Marija, Zupančič Mirka, Korošec Lado;

20 let so v podjetju zaposleni:

Benda Miha, Grilj Marjan, Kovač Jože, Orehek Franc III, Razpotnik Slavko, Rode Feliks, Urbanija Anton, Velepčič Franjo, Jeretina Ivan, Vavpetič Vide, Novak Anton I in Štirn Jože.

Tekst in fotografije:

N. Klešnik

Na proslavi v sortirni dvorani

Franjo Velepčič že 20 let dela v podjetju

Tov. Janez Cerar, sekretar OOOZK

Tovariš direktor med govorom

Za 20 let dela v podjetju priznanje Feliks Rode

Čestitke Mihi Bendi

Moški pevski zbor gasilcev »Rudolf Božič« iz Radomelj, ki ga vodi Tomaž Habe

Severina Majdič in Mirka Zupančič — tovarišici sta v podjetju zaposleni 30 let

Desno: Anton Urbanija, levo: Miha Benda

Na desni: Jože Štirn (20 let), na levi: Niko Dežela predsednik splošne delegacije SIS v podjetju

Jože Kovač in Marjan Grilj

Z desne proti levi: Vide Vavpetič in Anton Razpotnik sta v papirnici Količevo zaposlena že 20 let

Lado Korošec in Anton Novak

Na pogostitvi jubilarantov v gostišču »Repovž« v Domžalah je bil prisoten tudi tov. Miro Varšek. Na fotografiji z jubilarntko Mirko Zupančič

Zvesti kolektivu

VEVČE, DECEMBER — Ena od točk dnevnega reda slavnostne seje DS pred dnevom republike je bila tudi podelitev nagrad dolgoletnim delavcem Papirnice Vevče. Letos jih je bilo kar 53.

Predsednik DS tov. Dušan Alič se je vsem nagrajencem zahvalil za zvesto delo in ugotovil, da je jedro strokovnega dela ležeče prav na tistih delavcih, ki so ob svojem dolgoletnem delu v tovarni seznanjeni z vsemi dogajanjem v kolektivu, zlasti pa njihovo delo na delovnem mestu sloni na izkušnjah. Oni so zgled mlajšim delavcem, posebno začetnikom. Spontano jih uvajajo v delo, čeprav se včasih svojega poslanstva niti ne zavedajo.

Res, da so bili vsi nagrajeni tudi materialno, toda večini je več pomenilo priznanje, ki so ga ob tej priložnosti prejeli.

Priznanja za 10-letno delo so prejeli:

Stane Anžur, Anton Bončar, Suljo Devedić, Boris Goljar, Tadjana Habič, Jernej Hribar, Jože Ilov, Ivan Irt, Marjan Kadunc, Andelo Karbončič, Franc Kocjan-

čič, 1927, Anton Kralj, Albert Krašovec, Nada Kump, Jurij Mušič, Mirko Podgorelec, Jože Pu-

celj, Alojz Romšek, Stane Rupnik, Zmago Scheicher, Maks Sotošek, Jože Škoberne, Vid Vilfan, An-

drej Zapušek, Ibrahim Ibrahimović.

Za 20 let:

Maks Bau, Stane Brenčič, Josip Duh, Lado Fležar, Franc Golob, Adolf Intihar, Terezija Likar, Božo Lorbek, Anica Mlakar, Rado Nenadić, Marija Premrl, Terezija Sivka, Mirko Smrekar, Franc

Svetek, Stane Trtnik, Danijel Vidrgar, Alojz Zamida, Dragica Žabjek.

Za 30 let:

Albin Anžur, Stane Grm, Anton Jakac, Ivan Peterca, Albinca Potočnik, Rudi Smrekar, Zora Strgar, Anica Trampuš, Karol Žabjek, Pavel Žabjek.

Strojevodja Albin Anžur že 30 let pozna svoj stroj

Tovarišici Zori Strgarjevi so se zahvalili za 30-letno delo v ročni dodelavi papirja

Za 30-letno delo prejema priznanje tovarišica Albinca Potočnik

Tovariš Rado Nenadić je že 20 let med nami

Električar Lado Fležar — priznanje za 20 let

Udeležencem je za zabavo in ples zaigral ansambel »Forma 76«

Nagrajenci, borci in člani DS so po proslavi tudi zaplesali

Gasilci na Vevčah

VEVČE, DECEMBER — Sektor-ska vaja občinske zveze Ljubljana-Moste-Polje v organizaciji operativnega štaba za prostovoljne gasilce in industrijske enote je bila te dni na Vevčah.

Vaje se je udeležila večina gasilskih društev z Vevč. To je bila ena največjih mokrih vaj na področju. Gasilci so vodo črpali iz omrežja okoliških hidrantov ter iz reke Ljubljanice kakor tudi iz dveh cistern. Prikazano pa je bi-

lo, prvič na našem področju, tudi gašenje s topom na kemično peno s popolno opremo, ki jo je demonstriralo gasilsko društvo Bizovik. Vaja je izredno dobro uspela, saj je na njej sodelovalo okoli 70 gasilcev, ki so na klic sirene prihiteli na improvizirano požarno mesto v nekaj minutah. Požarne desetine so odlično opravile svojo nalogo. Vsi prisotni smo se lahko prepričali, da izkušnost in izurnost gasilcev pomeni dober znak

za učinkovito posredovanje pri morebitnem požaru ali drugi naravni katastrofi, ki bi se v nase-lju lahko pojavila.

Hidrantno omrežje je bilo popolnoma v redu, kar je dokazala količina vode, ki je bila izbrizgana na Kulturni dom — namišljeno žarišče.

Poleg gasilskih desetini si je vajo ogledalo precejšnje število krajanov z Vevč in bližnje okolice. Prikazana vaja je dokazala veli-

ko požrtvovalnost in tehnično izurnost gasilcev z Vevč in ostalih gasilskih društev z bližnje okolice. Občani, predvsem pa kra-jani, se v normalnem življenju niti ne zavedamo pomena naloge, ki jo imajo gasilci v primeru požara ali drugih nepredvidenih nesreč. Zavedamo se, da so člani teh društev tesno povezani z nami in so pripravljeni pomagati, kadarkoli je le potrebno.

Ciril Zupančič

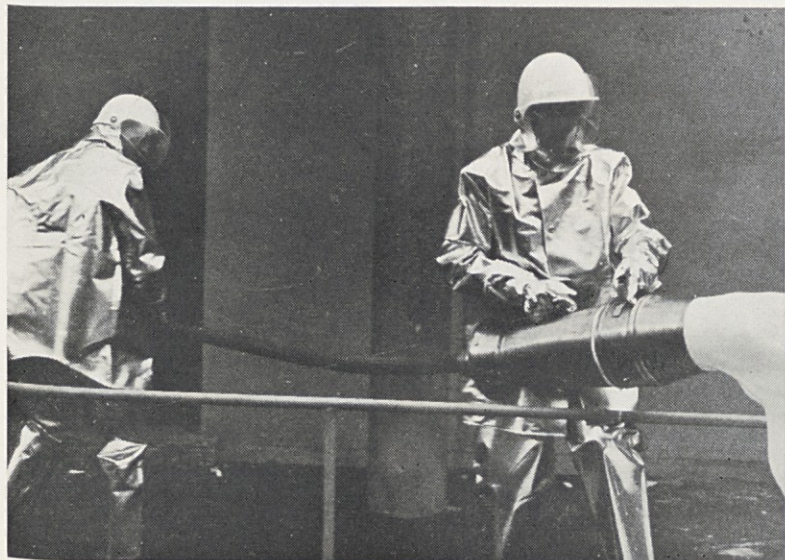
S trojakom upravlja gasilec Peter Lajevec

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični izgubi našega dragega sina Marjana Demšarja izrekamo globoko zahvalo kolektivu Papirnice Vevče za izkazano pomoč, za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni osnovni organizaciji sindikata za denarno pomoč. Hvala tudi njegovim kolegom — sodelavcem in drugim članom kolektiva, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nas tolažili, izrekli sožalje in Marjana v tako velikem številu spremili v njegov mnogo prerani grob.

Vsem lepa hvala!

Mama, ata in vsi njegovi

Potrebna je popolna opremljenost. Top za peno v nekaj minutah omeji požar

Človek - delo kultura

Uredništvo slovenske izdaje KOMUNISTA je priredilo letošnji teden Komunista s temo »človek — delo — kultura«. Cilj akcije je predvsem pospešiti podružbljanje kulture na temelju njenega samoupravnega koncepta, poživiti pa naj bi tudi idejni boj na področju kulture. To naj bi dosegli — kakor je zapisano v programu letošnjega tedna Komunista — s širokim udejstvom kulture in ustvarjalcev in z ustrezno mobilizacijo komunistov in delovnih ljudi. V tednu Komunista so se po krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah vrstile številne prireditve, katerih namen je bil predstaviti delovnemu človeku kvalitete dosežke domače kulturne ustvarjalnosti, ob tem pa bo treba organizirati tudi različne javne tribune in pogovore, ki lahko bistveno prispevajo h kulturnemu osvajanju delovnih ljudi. V tem okviru bo potrebno nameniti posebno pozornost vprašanju kulturnega izobraževanja, vzgoje in ustvarjalnosti naše mladine. Pri tej akciji mora biti delovni človek prevladujoč dejavnik razvoja in napredka kulture ter kulturne ustvarjalnosti.

Akcija pravzaprav naj ne bi bila le trenutni pregled stanja in razmer v kulturi, temveč tudi priložnost, s katero komunisti in drugi delovni ljudje uresničujejo stalne možnosti za nenehno izvajanje in bogatjenje kulturne politike in njenega programa, ki naj bi temeljil na marksističnih ocenah in sicer v okviru politike Zveze komunistov.

Razvijati in krepiti je treba tudi vlogo kulturno-umetniških društev in družbenih organizacij v uresničevanju socialistične samoupravne kulturne politike. Komunisti si morajo prizadevati, da se bo v njih še posebej uveljavila skrb za kulturno vzgojo ter ustvarjalnost delovnih ljudi in mladine. Za rast in razvoj umetniške ustvarjalnosti je treba zlasti v društvi izostriti boj za resnično socialistično in obče človeško poslanstvo kulturnih in umetniških dejavnosti.

Cankar, naš največji pisatelj, je dovolj jasno povedal, da je kulturni boj hkrati politični boj, ki mora obenem pomeniti tudi boj za kulturo človeka. Samoupravni odnos mora biti hkrati tudi kulturni odnos.

Cilj akcije je torej doseči največjo zavzetost za obravnavo kulture; v njej je poudarjen človek, njegovo delo in način življenja.

N. Klešnik

Povečana vrednost investicije V. PS

VEVČE, DECEMBER — Z obratovanjem V. papirnega stroja je nastala tudi potreba po razširitvi obrata vzdrževanja. Nabaviti je bilo treba posebno strojno in horizontalni vrtilni stroj s popolnim priborom. Tega je dobavila firma Metalexport. Seveda je s tem narasla vrednost nove investicije.

Delavski svet je razpravljal o povišanju in sklenil izločiti sredstva za vrednost novih strojev z dodatnih 30 % za carino. Vse skupaj znaša 3.976.873 din. Dodano je še 4,8 % za energetiko in 300.000 dinarjev za plačilo inozemske montaže. Še vedno pa obstaja vprašanje, če se bo povišanje vrednosti nove investicije pri tem že ustavilo.

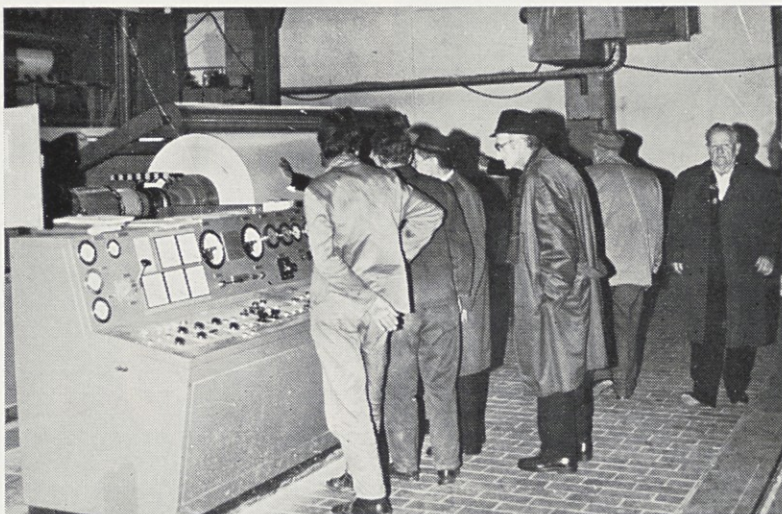
Upokoјenci in vevški papirni stroj

VEVČE, DECEMBER — Ob letošnjem tradicionalnem srečanju 308 upokoјencev papirnice Vevče je bilo zanje posebno presenečenje ogled V. papirnega stroja. Še pred pozdravnim govorom in pogostitvijo v papirniški restavraciji, so se domala vsi napotili v nov obrat, da bi videli, kakšna je razlika med stroji, pri katerih so pred leti oni delali in med novim tehnično dovršenim strojem.

Vodičem ni bilo treba dosti razlagati. Bivši papirničarji so sami opazili razliko. Ne samo stroj, tu-

di delovno okolje in način dela je popolnoma drugačen. Prostorne hale, instrumentacije, mehanizacija, svetlost prostorov, vse je nanje napravilo globok vtis, pod katerim so živeli celo popoldne in še naslednje dni so se pogovarjali o tem.

Priznati je treba, da so vsi upokoјenci, čeprav nekateri že nekaj let nič več ne delajo, trdno in čustveno povezani s kolektivom in se veselijo vsakega njegovega uspeha.

Moderni gladilni stroj je pritegnil mimoidoče

Upokoјenci poslušajo, kaj bodo letos zvedeli o stanju podjetja in njegovih perspektivah

Triindevetdesetletni upokoјenec Ivan Zupančič v prijetni družbi

Daljinsko upravljanje s strojem je najbolj zanimalo tiste upokoјence, ki so imeeli opravka s strojem. Na sliki: bivša strojevodja Franc Pogacnik in Anton Ložar

Ansambel »Kometi« je igral upokoјencem za zabavo, pa tudi zavrteli so se, če je le zdravje dopuščalo

Knjižna darila borcev NOB

VEVČE, DECEMBER — Aktiv Zveze borcev naše organizacije združenega dela vsako leto ob 29. novembru tradicionalno proslavi svoj praznik. Tudi ob letošnji proslavi, ki je bila združena s slavnostno sejo DS in podelitvijo priznanj dolgoletnim delavcem, je borci v imenu organizacije pozdravil njihov predsednik tov. Stane Meljo. Ugotovil je, da se borčevska organizacija vključuje v vse aktivnosti in da je skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v ospredju borbe za nadaljnji razvoj samoupravnih socialističnih odnosov v tovarni in

kraju. Borčevska organizacija je vsestransko podpirala in bo tudi v bodoče aktivna v borbi za politiko Zveze komunistov in za politiko naše vlade. Odnosi naše dežele do drugih dežel v svetu so v glavnem dobri. Žal, grenijo sožitja dogajanja na avstrijskem Koroškem, kjer politika Avstrije grobo krši mednarodni dogovor in pušča, da se prebujajo nacizem. To potrjujejo zločini na spomeniku slovenstva in partizanstva. Borčevska organizacija budno spremlja dogodke pri nas in v svetu, čuva bratstvo in enotnost in nikomur ne dovoljuje, da bi ogro-

žal naš samoupravni socialistični razvoj. Če so še taki, ki jim naša družbenopolitična ureditev ni po volji in čakajo, da bi ponovno razvili delavskemu razredu sovražno politiko, potem so tu sile, ki tega ne bodo nikdar dovolile.

Ugotovljeno je, da se število članov aktivna ZB na Vevčah vedno bolj manjša. Borci odhajajo v pokoj in prepuščajo delo v drugi obliki mlajšim. Na koncu se je tov. Meljo vsem prisotnim zahvalil, jim čestital ob prazniku in vsakemu podelil priložnostno knjižno darilo.

Član ZB in borec Djordje Miljković

Član ZB Jernej Marolt sprejema čestitke

Predsednik aktivna ZB tov. Stane Meljo pozdravlja soborce in aktiviste

Obiskali so nas sovlagatelji

VEVČE, DECEMBER — Ker je investicija v V. PS skoraj realizirana in nam tovarna že daje prve desetine ton papirja za prodajo, čeprav je tako rekoč v predposkusni proizvodnji, je bil tudi že čas, da našim sovlagateljem pokažemo rezultate našega dela in podamo neke vrste obračun poslovanja tudi z njihovimi sredstvi. V ta namen je bil 10. decembra 1976 na Vevčah organiziran »1. zbor sovlagateljev«.

Od 45 naših kupcev, ki so tudi sovlagatelji, se je vabilu odzvalo 38 podjetij, ostali pa so se opravičili zaradi res nujnih razlogov. Od 7. ure dalje je bilo v celotnih prostorih komercialne izredno živahno, saj so kupci prihajali iz različnih koncev države že od jutranjih ur. Pred uradnim začetkom zбора je želela večina njih še različne informacije o konkretnih že tekočih ali šele dospelih naročilih. Ker so se zбора udeležili predvsem direktorji, vodje komercial ali nabav iz posameznih podjetij, torej poslovni ljudje, jim je sedanja situacija na papirnem trgu poznana, je bil sprejem kupcev zelo konkreten in operativen. Ob tej priložnosti smo zopet, kot že večkrat do sedaj, ugotavljali, da pogrešamo prostore za sprejem strank, saj je postalo stanje že kar nemogoče in v prodaji smo bili v nemali zadregi, ko ni bilo kam obesiti plaščev in ne kje odložiti mokrih dežnikov, da ne govorimo o tem, da gostu nismo mogli več ponuditi stola. Seveda takšna situacija ni normalna, saj je bilo v prostorih komercialne pred začetkom zбора preko 70 gostov.

Malo po 10. uri smo z gosti začeli prihajati v Kulturni dom Vevče, kjer se je ob 10.30 začel zbor. Pred vhomom v dvorano sta dekleti vsakemu pripeli nagelček z zlato značko, ki je bila izdana samo za to priložnost, v omejenem številu 150 kosov.

Zbor je pričel vodja komercialne, tov. Janez Lednik, ki je tudi predlagal delovno predsedstvo in sicer iz treh članov naše DO ter treh članov iz vrst sovlagateljev. Z naše strani so zboru predsedovali: tov. Vengust, tov. Lednik in tov. Alič, kot predsednik DS. S strani sovlagateljev pa predstavniki MK — tiskarne Ljubljana, GZH Zagreb in Chromosa iz Beograda. Nato je vse prisotne posebno na naše kupce — sovlagatelje v imenu samoupravnih organov pozdravil tov. Alič. Tov. Lednik je predlagal dnevni red zбора. Leta je zajemal finančno in terminsko poročilo o investiciji, tehnološke in tehnične parametre nove tovarne, proizvodni in prodajni program za leto 1977 ter perspektivni plan Vevč za daljše obdobje, nadalje razpravo po tem delu, nadalje pa podelitev priznanj in plaket sovlagateljem in kot zaključek formalnega dela zбора še ogled nove tovarne.

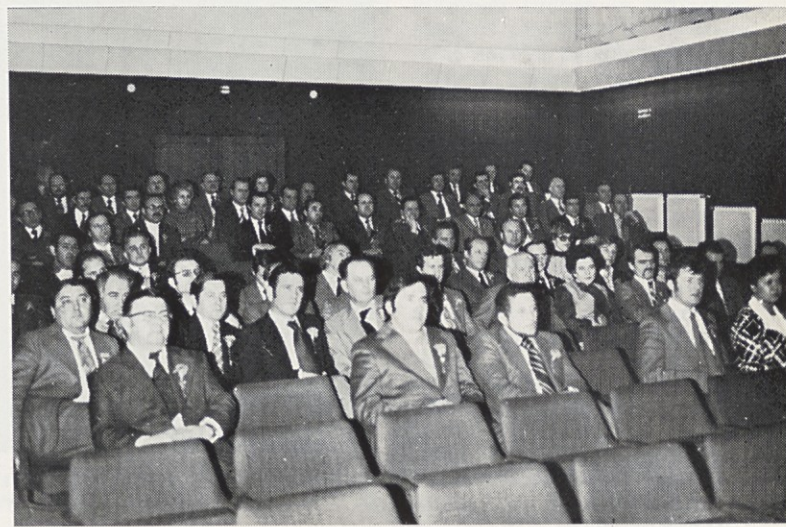
Pozdravni govor, ki pa ni bil samo to, je imel tov. Vengust, direktor naše DO. Tov. Vengust je bil v svojem izjavljanju kratek in neformalen. Ni omenjal zgodovinskih tradicij Vevč, ker jih prisotni dobro poznajo, saj so vsi brez izjeme dolgoletni poslovni partnerji Vevč. V svojih besedah se je omejil na politično-ekonomsko dejstvo in bistvo združevanja dela in sredstev, kar je že pred sedanjim zakonom o združenem delu na Vevčah postalo stvarnost z udeležbo naših odjemalcev pri investiranju našega V. papirnega stroja.

V času, ko sedaj že veljavni zakon o združenem delu uveljavlja načela in principe združevanja dela, je sodelovanje med papirno industrijo in njenimi odjemalci — grafično in papirno-predelovalno industrijo — ne samo potreba, ki je nastala iz deficita boljših papirjev na papirnem trgu, ampak tudi ekonomska nujnost.

Sodelovanje med Vevčami in njenimi odjemalci ni aktualnejše

Inženir strojništva in papirništva vodja proizvodnje, Janez Hribar, razlaga sovlagateljem o možnosti proizvodnje na V. PS

Zastopniki iz 45 delovnih organizacij na 1. zboru sovlagateljev

zaradi sedaj že veljavnega zakona o združenem delu. Vse tesnejše sodelovanje, ne samo tisto po prodajno-nabavni plati, temveč po ekonomski in dohodkovni strani postaja nujnost zaradi družbenega razvoja proizvodnih sil, ki silijo iz obstoječih okvirov. Danes našim kupcem ni vseeno, kaj in kako Vevče proizvajajo in poslujejo, ravno tako pa tudi Vevčam ni in ne more biti vseeno, kaj se dogaja na področju grafične in predelovalno-papirne industrije. Povezovanje interesov in njihovo usklajanje bo moralo postati vsakodnevna praksa v našem delu. Danes dajemo neke vrste obračun našega poslovanja s sredstvi, ki so nam bila zaupana za izgradnjo nove proizvodne linije, že jutri pa bo potrebno z našimi odjemalci razpravljati o proizvodnem programu in ne samo razpravljati, ampak se o njem dogovarjati. Dogovarjati v okviru potreb in na drugi strani seveda v okviru tehnoloških možnosti. Pri tem bo potrebno vse bolj upoštevati dohodkovne odnose med proizvajalci surovin in finalnih proizvodov, kritično oceniti akumulativnost ene ali druge proizvodne panoge, sporazumno deliti dohodek in tudi izgubo, če bo nastala zaradi nepravilnega prelivanja akumulacije med panogami.

Posebno je takšno poslovno, ekonomsko in dohodkovno povezo potrebno realizirati pri poslih na tuje tržišče. Vemo, da so redki tisti proizvajalci, ki jim izvozni posli prinašajo dobiček. Torej bo potrebno ustvariti takšne dohodkovne odnose, da tudi gozdarju ne bo vseeno, če bo grafičar knjige prodajal v izvoz z izgubo, ne zaradi slabe produktivnosti ali neizkoriščenosti kapacitet, ampak zaradi nepravilne razporeditve dohodka znotraj celotnega proizvodnega sistema od lesa do knjige.

Tov. Vengust je zaključil svoje razmišljanje z upanjem, da bo vsestransko sodelovanje naših kupcev — potrošnikov z nami samo še tesnejše v obojestransko zadovoljstvo in da bi takšna oblika kot je sedanji zbor, postal vsakoletna praksa v Papirnici Vevče.

Tov. Urek Marjan, dipl. inž., vodja investicijsko-razvojnega sektorja je nato podal kratko terminsko in finančno poročilo o investiciji s poudarkom, kako so bila porabljena in vložena sredstva sovlagateljev.

Tov. Janez Hribar, dipl. inž. je kot operativni vodja investicije podal nekaj najvažnejših tehnološko-tehničnih podatkov o novi tovarni, predvsem pa informiral sovlagatelje — potrošnike in kupce o možnostih proizvodnega programa. Novi V. PS bo proizvajal v glavnem dve vrsti papirjev. Klasične, kot radi imenujemo nepremazane papirje, in eno ali obojestransko premazane papirje. Znotraj klasičnega programa površinsko klejene ali drugače površinsko oplemenitene papirje od 30 do ca. 120 g/m². Ta del proizvodnega programa vključuje kvalitete boljših papirjev za vse teh-

nike tiska, torej grafične papirje, kakor tudi več vrst tehničnih papirjev od papirja za AOP (mehanografijo) kot za predelovalno industrijo, kaširanje, lakiranje, voskanje, PVDC itd. Tudi so vklju-

čeni v ta del programa papirji za razmnoževanje, kot so Tivoli-pelure, Triglav 3T-offset, Fidelis std B-xerox in po potrebi tudi ciklostili in za IBM — rolice. Paleta tehnoloških možnosti je dovolj ši-

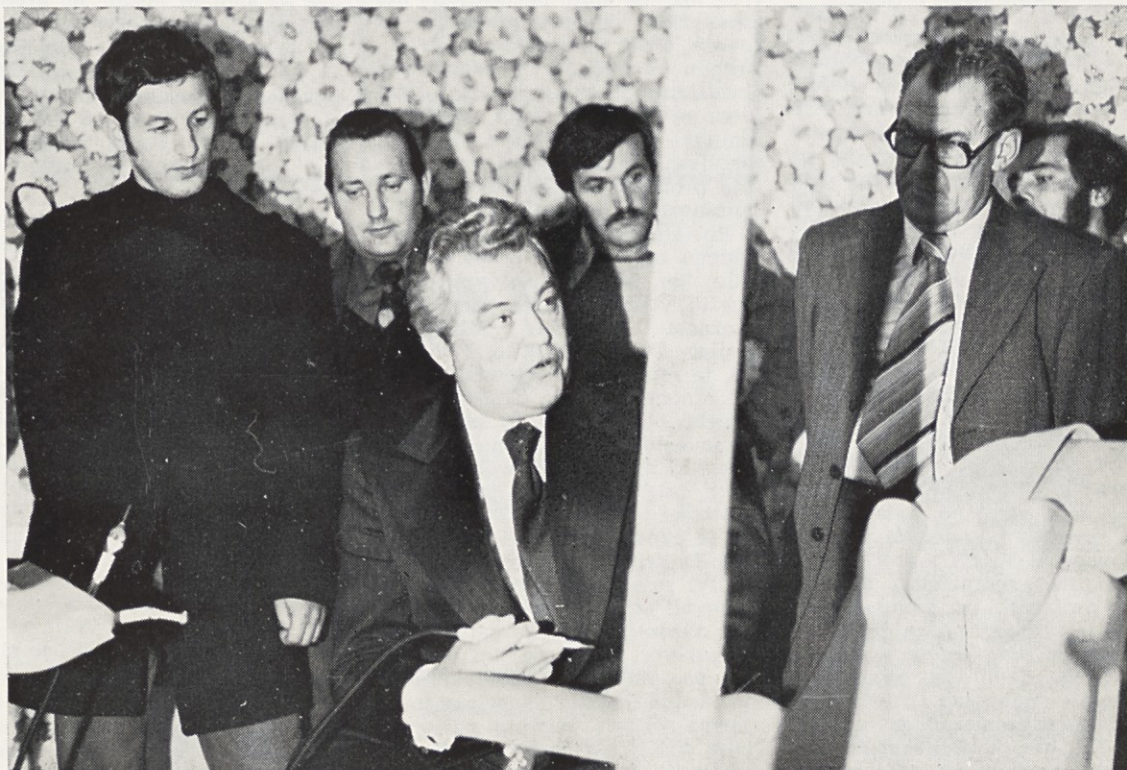
roka ker je stroj projektiran in izbran za relativno fleksibilen proizvodni program. Drugi del proizvodnega programa pa so premazani papirji od rahlega nanosa (Nadaljevanje na 8. strani)

Zobno ambulanto je simbolično odprla 23. 9. 1976 tovarišica Malči Matjažič, prebiralka in števka z najdaljšim delovnim stažem

Dr. Boris Moškon, naš obratni zdravnik je ob otvoritvi govoril o tesni zvezi med produktivnostjo in zdravjem delovnega človeka

Docent dr. Leander Bleiweis je veliko pomagal z nasveti pri organiziranju zobne ambulante. Po otvoritvi je navzočim razložil delovanje zobarskega stroja

Učenci so se pogovorili o proizvodnji in podjetju

VEVČE, DECEMBER — Učenci četrtyh razredov osemletke v Polju so se 22. novembra pomudili v tovarni. V programu učnega predmeta Priroda in družba imajo nekaj več tudi o papirju, o samoupravljanju in gospodarjenju. Zato so si skupno ogledali proces proizvodnje papirja od lesa do izdelka. Zanimale so jih vrste surovin, njihova predelava in uporaba, najbolj pa veliki stroji za proizvodnjo.

Po ogledu so se v sejni sobi podjetja s strokovnim vodjem ekskurzije pogovorili o vprašanih same tehnologije, o zgodovini tovarne, o njenem razvoju, o stanju tovarne med obema vojnoma in med vojno. Tu jih je zanimala udeležba kolektiva v NOB, o materialni in moralni pomoči borcem, o podpori partizanskemu tisku in o stanju takoj po vojni.

Pionirji so hoteli vedeti vse o proizvodnji, upravljanju in gospodarjenju v Papirnici Vevče

Obiskali so nas sovlagatelji

(Nadaljevanje s 7. strani)

pigmentov, to je 2–5 g/m² na eno stran ali obe strani pa do premazanih papirjev kvalitete kromopapirjev kvalitete Multipak 3T od 50–120 g/m² ali umetniških papirjev z obojestranskim nanosom 10–12 g/m² na vsako stran, kvalitete Velux-extra, mat umetniških papirjev v ploščinskih težah od 60 do 120 g/m².

Kapacitete stroja so dovolj velike, posebno če bo izbira in programiranje proizvodnega programa dovolj optimalna. Seznanil je kupce o zahtevah tako velike proizvodne enote, ki ne more proizvajati v malih serijah posameznih naročila, posebno ploščinske težave ali druge male, specifične zahteve kupcev. Velikoserijska proizvodnja je lahko rentabilna le, če ima dodelan terminsko-tehnološki proizvodni program. To bo sicer mnogim kupcem onemogočalo dosedanje prakso drobnih, sprotnih naročil, omogočilo pa bo na daljši rok rednejše dobave kot sedaj.

Tov. Janez Lednik, dipl. oec., je kot vodja komercialne orisal naš proizvodno-prodajni program za naslednje leto, ko vključujemo v redno proizvodnjo že novo proizvodno linijo. Prodajni plan za leto 1977 je 62.500 ton papirjev ob upoštevanju, da novi stroj še ne bo dal v I. kvartalu polne proizvodnje in da bomo postopoma ustavili enega od starih papirnih strojev, to je ali I. ali III. Odločitev, katerega, naj bi padla še do konca tega leta. Odvisna bo namreč od tega ali bo III. PS lahko tehnološko prevzel predvideni proizvodni program raznih specialnih papirjev, ki nam jih danes daje I. PS. Ustrezni tehnološki preizkusi so v teku in rezultati bodo odločilni za poslovanje enega od teh dveh, do sedaj tako potrebnih papirnih strojev, na katere smo vevški papirničarji tudi sentimentalno navezani. Bistveno za potrošnike naših papirjev pa je, da bomo že v prihodnjem letu sposobni nuditi trgu dovolj klasičnih in premazanih grafičnih papirjev tistih kvalitete, ki jih od nas že dobivajo in pričakujejo. Druga bistvena sprememba pa je v tem, da bomo ob pričakovanih nabavnih možnostih uspešno dati na trg tudi nekaj novih, boljših kvalitete predvsem premazanih papirjev, katere smo do sedaj ali odklanjali zaradi prenizkih kapacitet ali zasedenosti le-teh zaradi rednega proizvodnega programa.

Premazni stroj bo namreč zaradi sprostitev kapacitet, ki jih bo omogočal V. PS s proizvodnjo kromo in umetniških papirjev lahko proizvajal oz. omogočil proizvodnjo visokopremazanih papirjev, katere smo sedaj večinoma odklanjali. Tudi se nakazuje možnost dodatnega premazovanja že predpremazanega papirja iz V. PS, kar pa zaenkrat še preustimo razvoju in potrebnemu času. Zelo važno je tudi, da bo premazni stroj lahko dajal tudi

premazane papirje visokih ploščinskih tež, kar smo bili zaradi časovne stiske prisiljeni sedaj močno reducirati. Poleg tega, da na eni strani nova proizvodna linija omogoča velikoserijsko proizvodnjo masovnih papirjev, kot so grafični klasični in premazani kromo in umetniški papirji, pa del stare proizvodnje, ki bo še ostal, nudi nove tehnološke možnosti. Lahko bomo nudili trgu večje količine voluminoznih in peresolastih papirjev, ki jih trenutno proizvajamo le na Vevčah. Povpraševanje po teh je vedno večje, naše kapacitete pa do sedaj niso zmogle pokrivati teh potreb. Poleg tega pa nam stari strojni park omogoča to, kar smo z veliko linijo izgubili: prilagajanje malim naročilom, možnost specialnih izdelav, nuditi grafični industriji tudi še papirje, ki niso standardnih kvalitete in parametrov, ter s tem omogočiti tudi tiste posebnosti, ki jih naš in tuji trg zaradi komercialnosti ali snobizma vse česče želi in potrebuje kot dopolnitev.

Ob načrtovanju proizvodne in poslovne politike Vevč v perspektivi je mogoče le toliko, da se nikakor ne mislimo sedaj zadovoljiti s sedanjo investicijo. Takoj ob dokončanju te moramo misliti na naslednjo fazo, to je verjetno VI. papirni stroj. Seveda bo potrebno pred tem rešiti energetske baze, torej nova linija toplotne, kakor tudi na surovinski bazi, da si zagotovimo nabavno plat razvoja. Že realizirano sovlaganje v Videm-Krško in tekoče v Sremsko Mitrovico bo potrebno še razširiti in misliti v okviru SOZD Slovenija papirja na zagotovitev virov beljene sulfatne celuloze, ker smo sedaj odvisni predvsem od uvoza. Prav tako bo in je že potrebno razmišljati o zagotovitvi kvalitetne lesovine, ne za proizvodnjo srednje finih papirjev, ampak za izboljšanje kvalitete brezlesnih papirjev, za omogočanje proizvodnje opacitetnih (voluminoznih) umetniških papirjev.

Po tem delu zbora je bila predvidena razprava, ki pa se ni razvila, ker je bilo verjetno preveč svežih vtisov, preveč navržanih možnosti. Direktor Mladinske knjige, TOZD Tiskarne, tov. Černe, je sodeč po pritrjevanju, izrazil mnenje večine. Čestital je k uspehu ob dokončanju tako velike investicije v relativno kratkem roku, ki pa bi bil za njih, potrošnike, želen še krajši, tako so ga nestrno pričakovali. Poudaril je, da je uspeh Vevč tudi njihov uspeh. Odkrito je priznal, da ob odločitvi za sofinanciranje niso pričakovali — poleg zajamčenih dobav repro-materiala, papirja — še kaj več. Danes pa jim ponujamo vse možnosti sodelovanja in dogovarjanja, kar sprejemajo z obema rokama. Posebno pa je veselje slišati, da se Vevče ob razmišljanju za naprej ne mislijo zadovoljiti z obstoječim, ampak že snujejo nove možnosti. Konkret-

no MK - tiskarna, ki dosti dela za izvoz, smatra, da današnji trg potrebuje predvsem kvalitetne premazane papirje, opacitetne premazane papirje, na drugi strani pa predvsem voluminozne in peresolastke klasične papirje. Vevče bi s proizvodnim programom, ki ga nakazujejo, ustregle točno takšnemu asortimentu, ki ga bodo potrebovali.

Ker je bil s tem delovni del zbora izčrpan, sta tov. Vengust in tov. Alič podelila prisotnim predstavnikom sovlagateljev priznanja in plakete. Priznanja so bila natisnjena na posebej za to priliko ročno izdelanem papirju, opremljena s pečatom treh krogov in napisom Vevče, ter zvita v lično izdelanih tulcih. Tudi plakete so bile izdelane samo za to priložnost, pozlačene in z znakom krogov ter napisom VEVČE.

Po podelitvi priznanj in plaket so gostje odšli na ogled novega stroja. Kljub zelo neugodnemu vremenu, močno je deževalo, so kar težko čakali na ta trenutek, kot da ne bi verjeli, da je vse kar so slišali resnica. Čeprav je precej poslovnih gostov stroj in tovarno že videlo ob prejšnjih obiskih, so bili navdušeni in mnogi impresionirani. Vsi, ki smo posamezne skupine vodili, smo bili ponosni, da je vse to res plod naših odrekaj, vlaganj in truda. Ponosni, ker smo dokazali, da s sredstvi, ki so nam jih zaupali kolektivi teh tovarišev, znamo gospodariti in da smo vredni tega zaupanja. Pogovarjali smo se z mnogimi od gostov in menim, da so bili zadovoljni. Tudi kritičnejši med njimi, ki so videli že mnoge papirnice v svetu, so razumeli, da še ni vse na svojem mestu, da gradnja ali montaža še poteka. Tudi upam, da smo jih uspeli prepričati, da — ko bo proizvodnja normalna, kadrovska zasedba stalna in prilagojena — tudi ne bo več nečistoče v tovarni (stari in novi), kupov izmeta, smeti in gradbenega materiala.

Nekateri med gosti, ki pri nas še niso bili ali niso imeli do sedaj priložnosti, so si nato ogledali še oddelek ročne izdelave papirja ter tovarno tapet.

Smatram, da je bil namen I. zbora sovlagateljev dosežen. Z naše strani smo jih informirali in jim pokazali rezultate, nakazali možnosti, nudili sodelovanje. Z njihove strani so vtisi ugodni, upamo, da tudi izražena mnenja iskrena. Pravilno pa je povedal eden izmed poslovnih partnerjev: »Ni dovolj sodobna oprema in tehnologija, tudi ustrezen kader ob tem še ne garantira uspeha. Šele volja do dela in želja za sodelovanje med temi kadri je ključ do uspeha.«

Pri tem ni mislil na Vevče, ker je misel konkretiziral s primeri iz jugoslovanske prakse, vendar smo se zamislili kljub temu.

S. Razdevšek

Niso pozabili na družbeni standard delavcev, na njihovo varnost pri delu in na skrb kolektiva za strokovni, materialni in kulturni napredek delavstva.

Taki obiski šolske mladine v tovarni so postali že tradicija.

Žal, tovarna vsem številnim prošnjam raznih šol za obisk ne more ustreči, zlasti v mesecih spomladanskih ekskurzij. Vsekakor pa je res, da nazorni pouk največ pomaga k približanju učne snovi učeči se mladini.

Gostovaru tovarni samoupravitelji - učenci, pionirji 4. b. in 4. d. razreda osnovne šole Polje se zahvaljujemo vsem članom kolektiva, da so nas sprejeli, nam ogled tovarne in nas tako prijetno seznanili z delovnimi postopki v posameznih obratih. Namreč vsi ti procesi pridobivanja papirja so nam bili do danes več ali manj nepoznani, ali pa znani le samo iz učbenikov ali drugih knjig. Žal nam je, da obisku pri vas možnosti obogatilo.

Iznanili smo se tudi, kako je izgledala tovarna nekoč - pred vojno. Izvedeli smo kako močno vlogo je imela tovarna - in sedaj delavci v njej - med NOB.

Brezni smo, da imamo v našem kraju danes v Sloveniji, eno izmed največjih tovarn, proizvajalk papirja in tapet. Brezni smo na njih delovni kolektiv - na vas delavce samoupravitelje. Brezno in še veliko delovnih uspehov nam želimo

Blj, 22. 11. 1976

pionirji 4. razreda

Učenci četrtyh razredov osemletke Polje z zanimanjem poslušajo razlago v tovarni

V pokoj je odšel Jernej Marolt

VEVČE, DECEMBER — Kadar človek 40 ali več let dela ob papirnih ali dodelavnih strojih v proizvodnji papirja, prav rad pričaka dan, ko odloži delovno obleko in gre v zasluženi pokoj. Prav nerad pa se je upokojil Jernej Marolt, kot nam je sam ob slovesu rekel. Njegova invalidnost ga toliko ovirala, da ne more več opravljati poslova, ki jih proces proizvodnje zahteva.

V tovarno je prišel v marcu 1951. leta, že prej pa je bil zaposlen v Litostroju. Večinoma je delal v strojni dodelavi papirja kot vodja gladilnega stroja in vodja ostalih dodelavnih strojev, nazadnje pa je imel odločbo za delovno mesto skladiščnika tapet.

Ob invalidski upokojitvi se mu delovna skupnost zahvaljuje za vse, kar je prispeval k proizvodnji, posebno pa za tovariške odnose, ki jih je imel do vseh sodelavcev. Želimo mu, da bi se mu njegovo zdravstveno stanje iz-

boljšalo in da bi se vrnil na delo, kot si tudi sam želi.

Jernej Marolt

Nekaj miselnih orehov

Za novoletno razvedrilo smo vam pripravili več ugankarskih orehov, ki jih boste z upoštevanjem vseh napotil prav gotovo lahko strli. Seveda pa morate biti pri reševanju vztrajni in malce potrpežljivi. V upanju, da vam bodo uganke všeč in boste ob njih preživeli nekaj prijetnih trenutkov, vam želimo veliko sreče in zdravja v novem 1977. letu!

Voščilo

Ko se poslavljamo od 1976. leta, bi radi bralcem »Našega dela« povedali tole:

1 2 9 10 — 5 6 5 13 11 7 13 14 6 11
8 9 10 — 2 11 9 14 7 4 — 7 4 1 4 —
12 9 3 4!

Ključ: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = vključevanje v društvo, stranko ali podjetje, prihajanje v določen prostor, sobo, hišo;

10 11 12 13 14 = pokojnik, mrtvec, mrtvak.

Če ste pravilno rešili ključ, morate dobljene črke pod isto številko prenesti v voščilo in odkrila se vam bo naša želja.

Posetnici

IVA Č. PEVEC
PIRAN

IVA J. POSEL
PIRAN

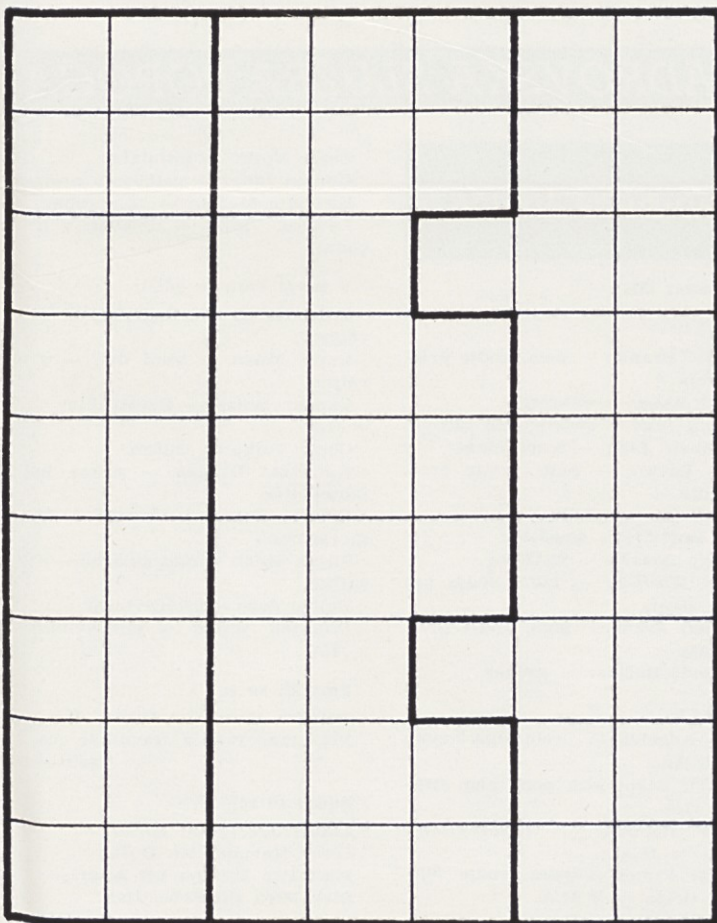
Posetnic teh je povezava živa, zato rešitev vsak lahko prečita, saj v prvi firma znane OZD je skrita, naziv za SOZD pa druga nam zakriva.

Zlogovnica v liku

Iz zlogov — AL — CA — GA — FOR — KA — KO — KU — LA — LE — LEC — L — MUŠ — NA — NI — NIK — O — PAČ — PE — RO — SLAP — ŠKRI — TEV — TI — TU — U — ZAR — ZO — sestavite devet besed, ki jih morate vpisati v lik z desne proti levi in ki imajo naslednji pomen:

1. zelo strupena goba z zelenkastim ali rdečim, belo pikastim klobukom, 2. zaklinjanje, prepričevanje, dokazovanje s sklicevanjem se na koga ali kaj, 3. rimska boginja sreče, 4. grad, trdnjava v Španiji (Sevilla in Toledo), 5. havajska kitara, 6. posebna gradnja za sušenje poljskih pridelkov, zlasti sena in slame, značilna za našo Gorenjsko, 7. grška muza pripovednega pesništva, 8. ptič potapnik severnih mrzlih krajev z ostrim kljunom, ki pozimi prileti tudi v naše kraje, 9. zaničljivo ime za godca ali slabega muzikanta.

Ob pravilni rešitvi boste v sredini lika v okviru označenih polj, brano z leve proti desni in od zgoraj navzdol dobili naziv naše raziskovalne in znanstvene ustanove, ki ji je temelje postavila slovenska papirna industrija.

1
2
3
4
5
6
7
8
9

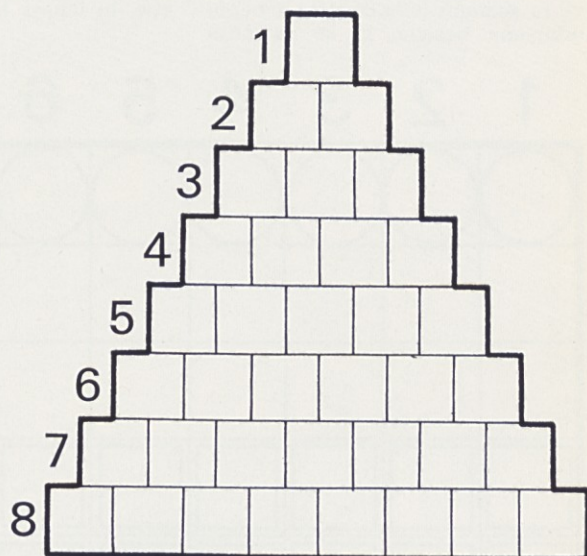
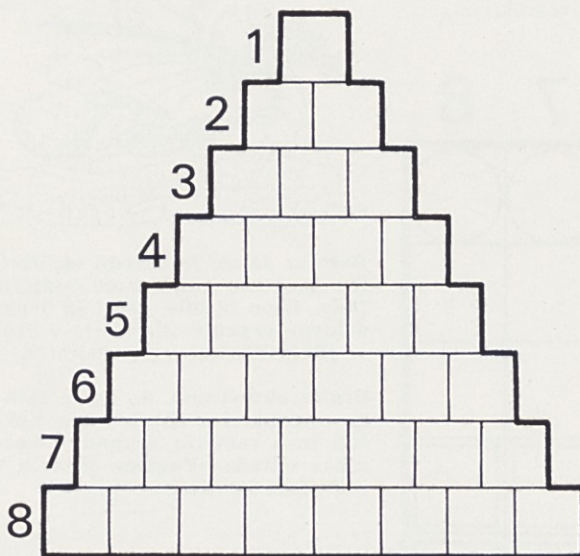
Piramidi

Oba lika sta enaka, opisi zanju pa so podani v pravilnem vrstnem redu. Rešiti jih morate tako, da vsakemu novemu pojmu dodajate novo črko, pri tem pa uporabite vse, ki so sestavljale prejšnjo besedo.

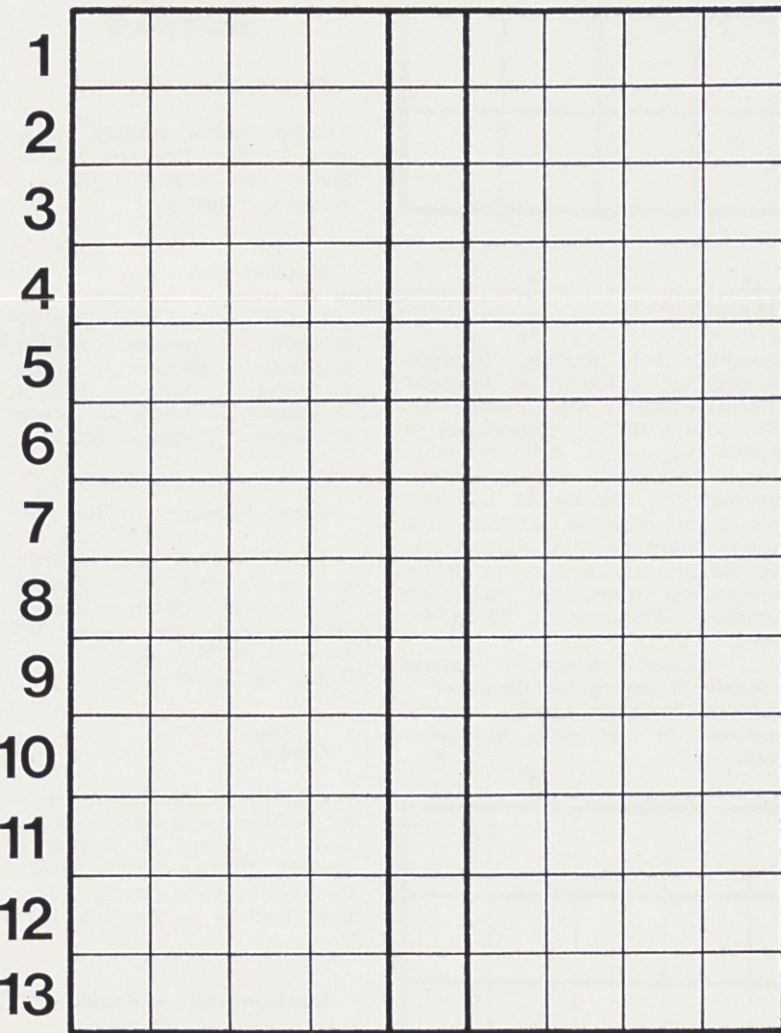
1. kratica za votlo mero — avtomobilska oznaka za zvezno republiko Nemčijo, 2. pijača starih

Slovanov — krajša oblika tujega moškega imena, 3. nedeljski šport, ki je v zvezi s plenitvijo in gojitvijo divjadi — kos celote, 4. zver iz družine psov — v grški mitologiji mati Dioskurov in Helene, 5. luža, mlaka, jama z deževnico — včasih zelo pogost poklic kmečke delavke in gospodinjske pomočnice, 6. najuspešnejše

bitje na Zemlji, sposobno zavestnega delovanja — dramatski prizor, ki ga igrajo koledniki, 7. domača žival, skopljen bicek — odpadne vode iz gospodinjstev, obrtnih in industrijskih obratov, 8. kraj pri Domžalah s tovarno kartona — naselje pod Pohorjem ob izstopu iz doline Velke k Dravi, kjer so še nedavno izdelovali lesovino in belo lepenko.

Naš voditelj

V vsaki vodoravni vrsti so vključene v lik tri besede različnega pomena. Opise zanje dajemo v naslednjem vrstnem redu: Prvi opis velja za pojme od začetka lika do prve debelejšje navpičnice, drugi opis zajema besede od druge debelejšje navpičnice do konca lika, tretji opis pa zadeva besede skozi ves lik od začetka do konca.

1. kratica ameriške nacionalne uprave za aeronavtiko in vesoljska raziskovanja, ki vodi tudi vse vesoljske plete ZDA — enica — nasajeno jajce, tudi ženska slabe volje, sitnica

2. pokrajina v zahodni Sloveniji z najvažnejšim naseljem Sežano — prekanjenka, navihanka, premetenka — lepota

3. žensko ime — prostor, kjer predvajajo filmske predstave — višnjevec, liker iz višenj

4. nemški filozof (Immanuel) — velika sibirski reka — popevka, lažja umetna pesem, spevna melodija

5. kravji mladič — otok in mesto v otočju Aleuti zahodno od Alaske — ženska, ki se ukvarja s prenosom misli ali volje na daljavo brez posredovanja čutil

6. rastlina iz družine kačnikovcev, tudi ime psice v istoimenskem našem filmu — žensko ime — polotok v južni Italiji, vzhodno od Sicilije

7. list papirja — letoviško mesto ob francoski Azurni obali — severnica, severna zvezda

8. obalno mesto v Hrv. Primorju (burja) — tuje žensko ime — gospodična (po španskem ali portugalskem vzoru)

9. slovnični pojem, genus pri sklonljivih besednih vrstah (moški, ženski, srednji) — sestavni del trdnega ogrodka človeškega in živalskega telesa — gladkost, mastnost, nevarnost zaradi pole-denelosti

10. južnoameriška republika z glavnim mestom Lima — žensko ime (v Borovih pesmih) — skupna oznaka za domače ptice

11. del, odlomek, vloga, delež — izlet, gorski vzpon — pregleden zapis večglasne skladbe

12. malajsko bodalo — žensko ime, slovenska tedenska revija — pripadnica Kristusovega nauka

13. pristanišče, luka, zavetje — moško ime (grafik in slikar Debenjak) — otok v Velikih Antilih z glavnim mestom San Juan

Med obema navpičnicama v sredi lika, brano od zgoraj navzdol, dobite ime, priimek in naziv našega velikega voditelja, predsednika in maršala SFRJ.

Ob prehodu iz starega v novo leto želimo drug drugemu srečo Kaj je sreča? Kaj pravijo o njej slavni možje?

Sreča je kakor sonce. Kadar je najlepša, zatone.
Ivan Cankar

Sreča daje mnogim preveč, nikomur pa dovolj.
Marcial

Sreča ljudi mnogo prej zlomi kot nesreča.
Martin Luther

Sreča leži okrog nas, samo pobrati jo je treba.
Remarque

Današnji ljudje so tako neuravnovešeni, da se počutijo nesrečne, če samo enkrat niso srečni.

Graham Greene

Kdor se boji nesreče, tudi sreče ne bo videl.
Ruski pregovor

Od življenja ne zahtevaj več kot ti lahko da; to je edini način ostati srečen.

Ljudje pogosto spregledajo lastno srečo, tuje nikoli.
Pierre

Nihče nima pravice, da me uči, kako naj bom srečen.
Immanuel Kant

Naj gre sreča k vragu, ne jaz!

Shakespeare

Izpolnjevanka

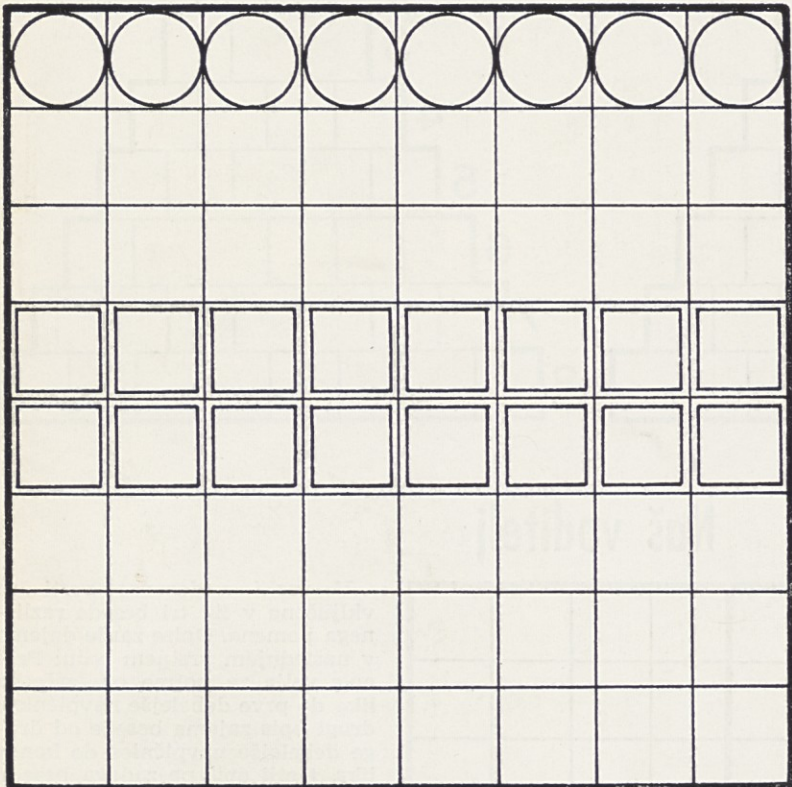
Iz črk — A A A A A A A A
A A — C C — D D — E E E E E
— I I I I — J — K K K K K K
— L L L L — M M M — N N N
N N N N N — O O O O O O —
R — S S S S — T T T T — V V
— sestavite osem besed določene-
ga pomena, ki jih navpično vpi-
šete v lik:

1. zapadlost, dospelost, rok pla-
čila menice ali terjatve, 2. pre-
mično imetje podjetja ali ustano-
ve in seznam tega imetja, 3. nepo-
udarjena beseda, ki se naslanja

na sosedno, poudarjeno, enklitika,
4. tekmovanje v desetih panogah,
deseterboj, 5. jama z ilovico, 6.
Komunistična mladinska zveza v
Sovjetski zvezi, 7. nasilna priklju-
čitev tujega ozemlja svoji državi,
8. celotnost tem na kakem pod-
ročju (kultura, znanost ipd.).

Na označenih poljih na vrhu
lika dobite našo prostovoljno
strokovno organizacijo delavcev,
sredi lika pa glasilo te organiza-
cije, ki izhaja kot tednik.

1 2 3 4 5 6 7 8

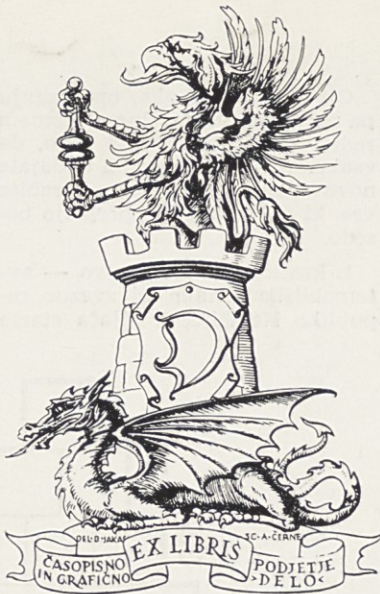
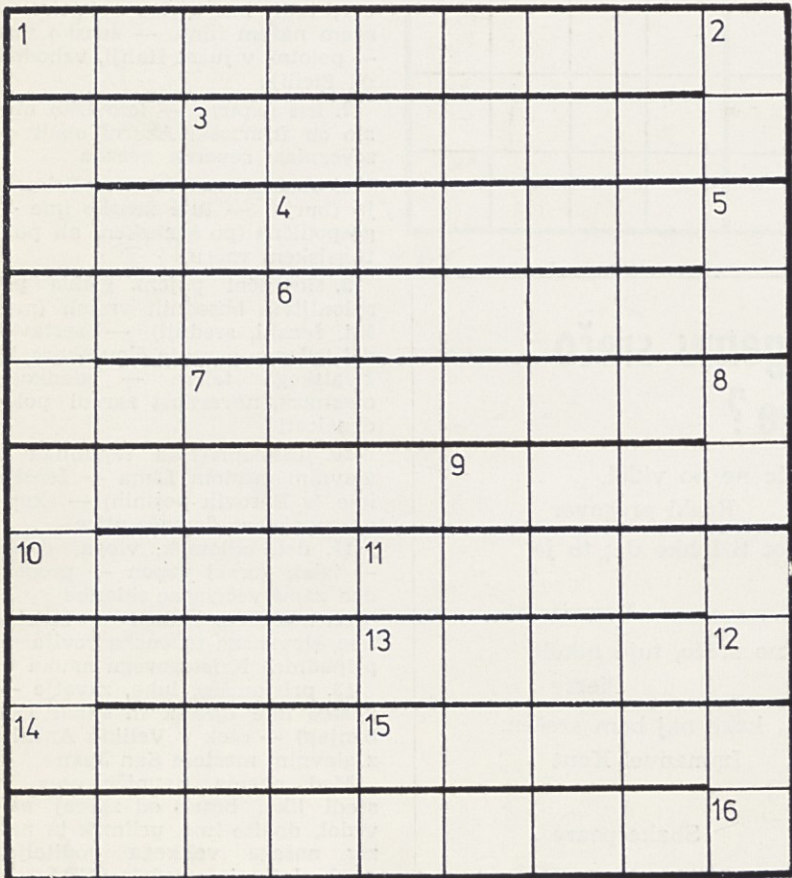
Serpentine

Besede se začnejo v polju s šte-
vilko in končajo v polju z nasled-
njo številko, zadnja črka prejšnje
besede je torej tudi prva črka na-
slednje besede.

1. nered, kaos, 2. oslabiljenje ali
izguba spomina zaradi bolezni
ali živčnih interesov, 3. cvetica ve-
ternica, kosmatinec, 4. grška mi-
tološka reka v podzemlju, čez ka-
tero prevaža Haron duše umrlih,
5. srednji spol v slovnicu, 6. fran-
coski obrambni minister, ki je dal
zgraditi po njem imenovano močno
utrjeno linijo med Nemčijo in
Francijo, 7. prebivalec rodovitne
kotline v Grčiji z glavnim me-
stom Larisa, 8. francoski eksi-

stencialistični pisatelj, Nobelov
nagrajenec (Albert), 9. klasična
pesniška stopica, 10. izraelski voj-
skovodja v boju z Amoniti, ki ga
opeva Aškerc, 11. grški matema-
tik, ki je postavil nekatere znane
geometrične temelje, 12. konjede-
rec, derač, odiralec, 13. težko obo-
rožen vojak pešec v stari Grčiji,
14. okrnjen kip, nepopolno ali ne-
dokončano umetniško delo, 15.
obstane, stanovitnost, 16. židov-
stvo.

V drugem, petem in osmem
stolpcu, ki so zgoraj označeni s
pikami, boste od zgoraj navzdol
prebrali še eno naše novoletno
voščilo. I. S.

Božidar Jakac je naredil ekslibris
Časopisnemu grafičnemu podjetju
Delo. Lepo bi bilo, če bi še druge
delovne organizacije imele v svo-
jih knjižnicah svoj ekslibris!

Bralce obveščamo, da bomo član-
ka o razstavi ekslibrisov na Vev-
čah in o razvitju prapora tabor-
nikov odreda »Pugled« objavili v
prihodnji številki.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Skrivalnica:

Tržič, Krško, Radeče, Koli-
čevo, Ceršak, Prevalje, Vevče,
Sladki vrh, Rakek, Ljubljana,
Kamnik, Logatec

Magični liki:

1. Krško — papir — Drvar,
2. realka — Apolon — reizem,
3. Salata — podoba — vizita,
4. klafar — Ilorin — azimut,
5. oktava — robilo — retuša,
6. Aarau — Nanos — Mataj

Glave in repi:

1. tre — Sket, 2. t — Iran,
3. j — Unec, 4. Ik — Sion, 5.
ar — nika, 6. Bala — ton, 7.
Brat — sk, 8. trap — ist, 9. Pe-
sa — ro, 10. Sala — j.
Tretji kartonski stroj

Opeke:

1. kolera, 2. alpaka, 3. maro-
ga, 4. Nemira, 5. igrača, 6. ko-
leno, 7. kumara, 8. Anglež, 9.
omajek, 10. Lorain, 11. indeks,
12. načelo; Reka, Goričane, Ma-
glaj, Radeče — Kamnik, kao-
lin

Izpolnjevanki — dvojčici

1. stolpec — pleskar, 2.
Kvarner — karotin, 3. pasteta
— Ragulin, 4. stavbar — Ma-
ribor, 5. Sporadi — Klopčič, 6.
oselica — Telemah, 7. okrajek
— palivec, 8. kolerik — kolo-
rit;
Prevalje, Količevo

Uganke so pravilno rešili in
bili izžrebani:

10.— din TRAJKOVIČ Nada
10.— din POVIRK Mimi
10.— din LOVEC Helena
30.— din BABNIK Ada
60.— din JOZELJ ANTON
100.— din PREPELUH Ani

Novoletne uganke pošljite
na uredništvo do 12. januarja
1977. Izžrebali bomo enake na-
grade kot v novembrski števil-
ki »Našega dela«.

Dedek Mraz bo v kino dvorani Radomlje tudi letos obiskal otroke
staršev, ki so zaposleni v Papirnici Količevo

Predaja prapora taborniškemu odredu »Pugled«

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

November 1976

Prišli:

Moškrič Branko — pom. vodje prež.
rez. stroja
Zaberl Rado — etiketar
Medlobi Ivan — razkladalec surovin
Stefanović Zika — manipulant
Brbre Edvard — pom. vodje prež.
rez. stroja
Milič Ruža — snažilka
Milič Borislav — vnašalec
Bugaric Jovana — snažilka
Pildek Miroslav — pom. vodje pa-
kirnega stroja
Skrubelj Franc — pom. vodje prež.
rez. stroja
Božinović Božidar — progar

Ošli:

Habič Angelca — prebiralka-števka
— upokojena
Antončič Stane — I. pom. pap. stro-
ja — v JLA
Tančič Radomir — pospravljalac
izmeta — v JLA
Potokar Franc — pom. vodje fon-
dirnega stroja — v JLA
Omahen Milan — vnašalec

Rodili so se:

Hribar Jerneju sin Miha
Trtnik Francu sin Andrej
Fister Tatjani sin Borut

Cestitamo!

Poročili so se:

Krasniqi Xhafer z Beka Fatimo
Cestitamo!

Papirnica Količevo

V času od oktobra do decembra
so se zaposlili:

Hafter Janez — električar
Bergant Franc — vratar
Gerbec Vinko — strojni ključavničar
Urbanija Darko — embalažni delavec
Urbanija Janez — delavec v proiz-
vodnji
Ristič Božidar — dvorišni delavec
Veseli Kadri — dvorišni delavec

Cerar Vojko — instalater
Gorjup Janez — delavec v proizvod-
Urbanija Marjan — kolodrobec
Lavrinec Vinko — delavec v proiz-
vodnji

V istem času so odšli:

Dolič Hasan — kolodrobec — samo-
voljno
Perič Milan — lesni del. — samo-
voljno
Pančur Bojan — konstruktor IV
v JLA
Cerar Vojko — izučeni
Nadoveza Dragan — pakar bal
samovoljno
Grintal Franc — dvorišni del.
sporazumno
Siljak Milan — lesni delavec — sam-
voljno
Bolhar Jože — ključavničar — v JLA
Dolinšek Vinko — ključavničar
v JLA

Poročili so se:

Peterka Branko z Rihtar Bredo
Prašnikar Ivan z Ravnikar Ani
Cestitamo

Rodili so se:

Zupan Jožetu sin Miran
Cerar Marjanu sin Dušan
Kosmatin Dušanu hči Andreja
Birk Miru sin Sebastijan
Cestitamo

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Zdru-
ženih papirnic Ljubljana in Papir-
nice Količevo — Izdajata ga de-
lavstva sveta — Izhaja vsak mese-
— Odgovorni urednik Stane Robi-
da — Uredniški odbor: Milan De-
singer, Milan Korošec, Jože Marolj,
Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Da-
nilo Škerbinek — Tehnični ured-
nik Danilo Domajnko (Delavsk-
enotnost) — Tiska tiskarna Ton-
Tomšič v Ljubljani

Po mnenju Republiškega sekre-
tariata za informacije št. 421-1/7
z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikac-
ja med proizvode iz 7. točke prve
ga odstavka 36. člena zakona o ob-
davčevanju proizvodov in storite-
v prometu, za katere se ne plačuje
temeljni davek od prometa pro-
izvodov.